

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ARAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGÓ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 16 FILLER, VASARNAP 24 FILLER.

16 OLDAL

VI. ÉVFOLYAM, 132. SZÁM.
1929 JUNIUS 14. PÉNTEK.

16 FILLER

Terstyánszky Odön alezredest, a kardvívás olimpiai bajnokát súlyos motorkerékpár- szerencsétlenség érte

— Tudósítás az 5-ik oldalon. —

Baltazár Dezső püspök beszéde a Kollégium záróünnepén

„Szeretem testvérmunkatársaimat, szeretem szellemi fialmat, szeretem szellemi édesanyámat: a Kollégiumot.” — Diszes ünnepség keretében tartotta évzáró ünnepélyét a Kollégium.

Debrecen életében ünneppé lesz minden esztendőben a Kollégium záró-ünnepélye és ezt az ünnepséget a Kollégium vezetősége és diáksága egyaránt szívzerint lélekkel tartja meg. A bucsu jegyében, de a viszontlátás örömeinek zálogával oszlanak széjjel a diákok, hogy a szünidő leletével friss erővel és munkakedvvel, új munkatevékenységüket kifejthessek.

Tegnap délelőtt a Nagytemplomban tartott istentisztelettel kezdődött az ünnepély, melyen megjelentek a város előkelőségei, a város és az egyetem vezető egyéniségei.

Az istentiszteleten résztvett a Kollégium valamennyi iskolájának tanári kara és növendékserege. — A presbiterek helyén láttuk Kesserű Lajos törvényszéki elnököt és dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnokot, továbbá Sz. Kun Béla, Lencz Géza, R. Kiss István, dr. Erdős Károly, Kállay Kálmán, Zsigmond Ferenc és Csikesz Sándor egyetemi tanárokat, S. Szabó József és Dóczy Imre főigazgatókat, Karay Sándor kollégiumi, Besseney Lajos főgimnáziumi és Veress István tanítóképezdei igazgatókat. Pont 10 órakor vonult be a templomba Baltazár D. ref. püspök, palástosan, dr. Erdős Károly egyetemi tanár és Siposs Imre ref. lelkész től kísérve és egyenesen helyére sietett. A közönség éneke után dr. Erdős Károly egyet. tanár ígét hirdetett. Az istentisztelet után a közönség az ifjúsággal átvonult az Oratoriumba.

Az Oratoriumban megtartott ünnepély délelőtt fél 11 órakor kezdődött. A kollégiumi kántus éneke után

Karay Sándor kollégiumi igazgató tartotta meg beszámolóját.

Karay igazgató beszámolója.

Karay Sándor először is üdvözölte a megjelenteket, majd kegyeletes szavakkal parentálta el a közelmúltban elhunyt Nagy József ny. pénzügyigazgatót, aki a kollégium gazdasági tanácsának érdemekben gazdag elnöke volt.

Majd arról a nagy veszteségről emlékezett meg, amely S. Szabó József főgimnáziumi igazgató nyugalmabonulásával érte a Kollégiumot. Bejelentette, hogy a ref. főgimnázium új igazgatója Besseney Lajos lett, Szabó József tanári katedráját pedig Kornya Sándorral töltötték be.

Majd Magoss György polgármester nyugalmabonulásáról tett jelentést és méltatta nagy érdemeit, de ugyanakkor örömmel üdvözli dr.

Vásáry István új polgármestert, aki a Kollégiumnak nagy, odaadó barátja. Mikor üdvözölték, így válaszolt: „A sok üdvözlés között legkedvesebb nekem az édesanyámé és a Kollégiumé, az én második édesanyámé”.

Majd bejelentette, hogy Kállay Kálmán, lelkészképzőintézeti tanárt és dr. Erdős Károly, lelkészképzőintézeti igazgatót a Tisza egyetemre tanárnak nevezte ki a Kormányzó. Örömmel köszönti őket magasabb pozíciójukban, amely az érdem, tehetség megérdemelt jutalma és elismerése.

Kollégiumunk gazdálkodásának az évi eredményéről a még csak ezután elkészítendő számadás fog tájékoztatást nyújtani. De a jövő évre már elkészült költségvetés is elég tiszta képet ad a Kollégium helyzetéről. Ez a kép pedig elég vigasztalan, — mert világosan mutatja, hogy a Kollégium anyagi erőforrásai már a közeljövőben elégtelenek lesznek a szükségletek fedezésére.

A jövő évi költségvetés a közszükségleti pénztárnál mintegy 72.000 pengő fedezet hiányt mutat,

a nagy könyvtári pénztárnál pedig 3793 pengő a hiány, amely megint csak a közszükségleti pénztár hiányát növeli. Ezt a nagy hiányt még talán fedezni fogja a tiszadadai földbirtok haszonbérhátralékából re-

melt bevétel, de ez csak egy évre odázza el a pénzügyi egyensúly felbomlását. A többi, különös rendeltetési pénztárnál több-kevesebb fedezeti többlet mutatkozik. Egyensúlyban van a tápintézeti pénztár költségvetése is, de ennek az az oka, hogy yezt a pénztárt az egyházkerület pénztára évi 10.000 pengővel, a kollégiumi közszükségleti pénztár pedig 7700 pengővel támogatja. Ennek a pénzügyi romlásnak az okai eléggé köztudomásúak: a Kollégium pénztökéjének megsemmisülése,

tíz és fél millió korona névértékű hadikölcsönkötvényeinek elértéktelenedése,

a buzaértékben megszabott földhaszonbérének és magának a buza értékének is nagy mértékű alábbszállása, egyéb vonatkozásban a drágaság növekedése és a szükségleteknek a haladó élet és fejlődés követelte emelkedése.

Az egyházkerületi közgyűlés bizottságot küldött ki a kollégiumi gazdálkodás alapos megvizsgálására és a fenyegető veszedelem elhárítási módjának megkeresésére. — Vajha siker koronázná a bizottság nehéz munkáját.

Majd bejelentette, hogy a kultuszminiszter az egyházkerület ellen 70.000 korona járadéknak a valorizációja iránt pert indított.

Ezt az összeget az egyházkerület a theologiai fakultás tanárainak fizetéséhez való hozzájárulás fejében vállalta. Ez a követelés, illetőleg behajtás a Kollégium anyagi helyzetét súlyosan érintené és biznak abban, hogy a kultuszminiszter megértése és belátása folytán ez nem kerül behajtásra.

Bejelentette, hogy a jövő tanévben

A Kollégium évzáró ünnepélyéről. Az ünnepély közönségének egyik része, az alsó sorban Kesserű Lajos törvényszéki elnök, dr. Csűrös Ferenc kulturtanácsnok, dr. Erdős József ny. egyetemi tanár.

a Kollégiumban megnyílik a polgári iskola első osztálya.

Általában a tanítás és nevelés munkája ebben a tanévben is a Kollégium hagyományos szellemében folyt. Mindegyik intézet nagy gondot fordított az értelmi nevelés mellett a vallás-erkölcsi és a hazafias érzület ápolására, valamint a testi nevelésre is. A tanulmányi eredmény és a fegyelmi állapot megnyugtató. Az ifjúság szorgalma és erkölcsi komolysága mellett ez az eredmény első sorban a tanárok fáradozatlan buzgóságának és a kor színvonalán álló tanító és nevelő eljárásnak köszönhető. A tanári kar több tagja iskolán kívüli munkásságával is hozzájárult Kollégiumunk jóhírnevének emeléséhez, részint az egyetemen és tudományos társaságokban kifejezett tevékenységével, részint külföldi tanulmányozásával, részint irodalmi működésével és ismeretterjesztő előadásaival.

Mindent összevéve, örömmel megállapíthatjuk, hogy Kollégiumunk, ősi hagyományaihoz hiven, ez évben is becsületesen megtette kötelességét a nemzeti kultúrával szemben.

Hogy ezt megtehesse, ezért az elismerés és hála mindenekfelett az egyházkerületet illeti, amely féltő gonddal vigyáz Kollégiumunkra, — dicsőséges multunk e drága örökségére.

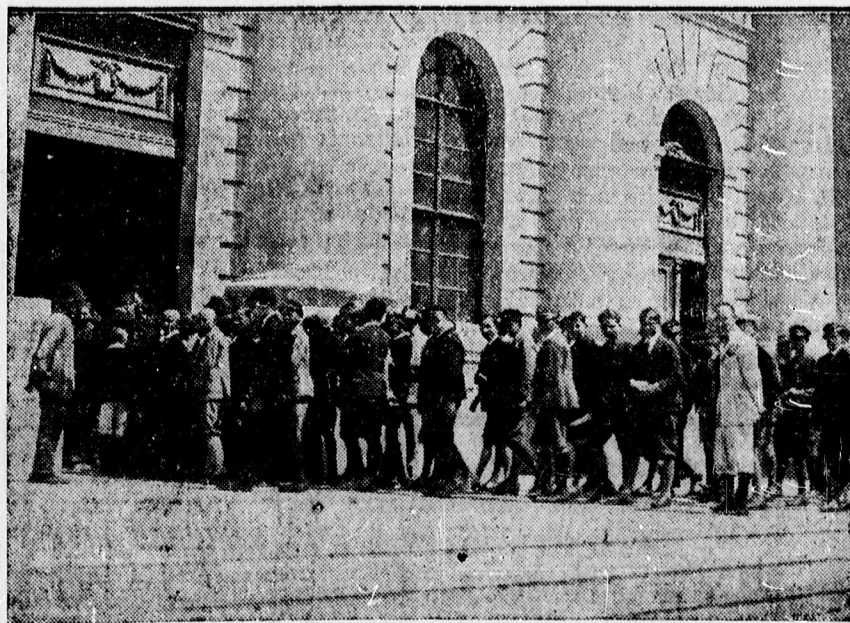
A tanár uraknak és a kedves ifjúságnak kellemes és erőgyűjtő pihenést kívánva Kollégiumunkra pedig Isten áldását kérve, az iskolát évet bezárom.

Karay Sándor nagyhatású beszámolója után Baltazár Dezső ref. püspök emelkedett szólásra.

BALTAZÁR PÜSPÖK
BESZÉDE

Méltóságos Kollégiumi igazgató! Ur! Tekintetes Tanári Testületek! Nemes tanuló ifjúság!

— Mindenekelőtt a kollégiumi igazgató ur szíves üdvözlő sza-

A Kollégium évzáró ünnepélyéről.

A Kollégium ifjúsága a Nagytemplomi istentiszteletre megy.

vaira mondok úgy a magam, mint Elnöktársam Ó Nagyméltósága nevében hálás köszönetet. A köszönethez viszont való hűvözést és áldást kívánást kapcsolok annak a jóleső elismerésnek nyomtatékos kisejlesztése mellett, hogy Karai Sándor igazgató ur Ó Méltóságának kezében az elmúlt tanévi folyamán is nagyon jó helyen volt az irányítás kormányrudja. A kormányrud erős és egyenes tartásában segítségére voltak hivattott vezértársai: az igazgató urak. Viszont szomorúság árnyazza be a lelkemet, ha reá gondolok, hogy gyönyörű főgimnáziumunk kötelezőteljesítésben, élettisztaságban, páratlan apostoli buzgóságban üngelkű igazgatójától S. Szabó József Ó Méltóságától bucsuzunkunk kell. Erdemei történelmi magaslatra nőttek. Azok közé a történelmi értékek közé tartozik, akiknek érdeme alapkövein a debreceni kollégium nagysága szilárdodó, díszesé épült. Szelidségében is imponáló nagyságának emlékét áldóan őrizzük meg. Megérdemelt nyugalma szeretőnk, áldásunk kíséri.

— Az elmúlt tanítási esztendőre visszatekintve meglepéssel állapíthatom meg, hogy a kollégium összes tagozatainak tudományos életében mind a tanárok, mind a tanulók munkáját tekintve a lehgadás, a haladás és szilárdulás kétségtelen jelei gyönyörködtek. Ez a jelenség annyival inkább érdemes a dicső elismerésre, mert hiszen az anyagi gondok, a súlyos életviszonyok mind a tanár urak, mind az ifjuság oldalán indokul szolgálhatnának a munka sikerét gátló elkedvetlenedésre is. Hogy ennek az elkedvetlenedésnek az eredményben semmi nyoma nem látszik, az azt mutatja, hogy a lélek égre vivő ereje győzelmesen uralkodik a test felett. Uralkodjék is.

— Az anyagi gyötrődés szürke, hétköznapi martíromságainak azonban véget kell vetni. Véget is lehet vetni, ha egyfelől a közoktatási kormány inkább a történelmi jogon szerzett régi intézmények megerősítésére, mint újabb és nem okvetlen szükséges intézmények létesítésére, inkább régi állások tiszta ellátására, mint proletariátushoz vezető tömeges koldus állások krealására fordítja az erőt; másfelől, ha mi is úgy alakítjuk át a kollégium háztartásának életét, hogy anyagi erőnk lehető legnagyobb része a tanítás, nevelés közvetlen céljait szolgálja s ne fuvassék a levegőbe a felesleges méretű adminisztráció szörő rostán keresztül; de azáltal is segíthetünk, ha a több jogra érdekesített tanuló ifjuságot a saját maga kiszolgálásánál több kötelesegi teljesítésére hívjuk.

— Az én kezem állandóan kész segíteni, mert szeretem testvér munkatársaimat: a tanárokat; szeretem fiaimat: a diákokat s szeretem szellemi édesanyjaimat: a kollégiumot.

Mindnyájatoknak idvességes pihenést kívánok testben, lélekben egyaránt.

DR CSÜRÖS FERENC
BESZÉDE

Baltazár Dezső ref. püspök beszéde után dr Csürös Ferenc kulturtanácsnok a következő beszédet mondotta:

— Méltóságos Igazgató Ur!
— Debrecen város közönsége mindenkor büszkeséggel és szeretettel vette körül messze híres ősi intézményét a kollégiumot.

Nézzé meg „SOLINGENI“ kerékpárjainkat dupla vastag küllőkkel
Képviselő: ROSENBERG és HAMMER
DEBRECEN, Piac ucca 8. szám.
Leszállított árak!

Wekerle pénzügyminiszter az adókérdésekről

A képviselőház teljesen végzett a költségvetéssel.

Budapest, június 13. A képviselőház csütörtöki ülésén a pénzügyi tárca költségvetésének részletes tárgyalása során többek között Kabók Lajos kijelentette, hogy az egyenes adórendszer igazságtalan, mert csak a szegényebb néposztályokat sújtja. A létminimumot magasabban kellene megállapítani. Nem igazságos, hogy 300 pengő havi jövedelem után a kereseti adón kívül már jövedelmi adót fizetnek.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter kijelenti, hogy a létminimumon felül csak igen mérsékelt adózás következik, amely csak a magasabb jövedelmeknél emelkedik tovább. Különösnek tartja, hogy a szociálisták a szakszervezeti adózásban nem veszik tekintetbe a létminimum elvét. (Tüntető taps a jobboldalon, hosszantartó zaj a szociálistáknál.)

Felkiáltások: Ez telitalálat volt!

Kabók Lajos hangoztatta, hogy a szakszervezeti jutalékokat a tagok önkéntesen fizetik meg. (Elmentmondás a jobboldalon.) Helytelenítette, hogy a forgalmiadó előirányzata néhány millióval több, mint a múlt évben volt. A fényüzési adó határa sok esetben nagyon alacsonyan kezdődik.

Wekerle pénzügyminiszter: Elismeri, hogy a fényüzési adónak bizonyos kinövésai vannak; foko-

zatosan megszüntet minden olyan adózást, ahol nem a valódi fényüzés van megadóztatva. Megszünteti az adót, ahol az ipari termelést akadályozza és mérsékli, ott az nincs arányban a fényüzéssel. A vendéglőkben és kávéházakban fizetett fényüzési adó tekintetében már is javult a helyzet. Általános rendelkezés van arról, hogy az egyházi ornátusok és kegyesek fényüzési adó alá nem esnek, azonban a vámhatáron nagyon nehéz megmondani, vajon az anyagok milyen célt fognak szolgálni. Ezután kijelentette, nem fogja törni, hogy az adóellenőrök bármely vallás ellen sértő kifejezéseket használjanak hivataluk teljesítése közben. A hus forgalmiadójára vonatkozó intézkedései valószínűleg július 1-én fognak életbelépni. A pénzügyminiszter a trafikjogok ügyében kijelentette, hogy a trafikjogok engedélyzése s az ugy nevezett behelyezések ügyében egyetért azzal a felfogással, hogy aki ilyen engedélyeket kap, az dolgozik érte, de közölte azt is, hogy a behelyezéseket nem gyakorolja. A legtöbb címmel felszólalás nem volt a részletes tárgyalás során.

Mire az elnök ennunciálta, hogy a Ház az 1929-30. évi költségvetést általánosságban és részleteiben letárgyalta.

Veszedeles tüz Budapesten a Vig-színház mellett

Budapest, június 13. Az Acél u. 3. sz. 3 emeletes bérház, amelynek egyik frontja a Csáky uccában, másik frontja pedig a Vig-színház uccában van, ma délben egy órákor kigyulladt. A ház lakói arra lettek figyelmesek, hogy a tetőzetnek abból a részéből, amely szomszédos a Vig-színházzal, a zsinórpadlással és diszlettárral, füst száll ki. Amikor a tüzoltók megérkeztek az Acél uccába, már hatalmas lángokban állott a ház tetőzte. Legelőször biztosítási akarták a szomszédos épületeket, a Vig-színházat is, nehogy a lehulló zsaratnokok lángra gyújtsák a tetőt. Rövid idő alatt sikerült is gátat vetni a tüz továbbterjedésének s másfél órai munkával teljesen eloltották a tüzet. Keletkezésének okát mindeztideig nem tudták megállapítani.

A Svetits alapítvány Piac-utcai bérháza Debrecen egyik legszebb épülete lesz

Az építkezés ügye a városi tanács előtt.

Borsos József műszaki tanácsos a városi tanács legutóbbi ülésén beterjesztette a Svetits-alapítvány Piac-utcai bérpalotájának terveit. Borsos tanácsos igen sikerülten találta a terveket. Az építkezésnél a hosszú telket keresztépítéssel használnák ki.

Ez a palota Debrecen egyik legszebb épülete lesz. Az alaprajzot Nacs József műépítész első díjat nyert terve alapján készült, a homlokzatot pedig Körmeny Nándor igen szép terve alapján képezik ki. Borsos bejelentette, hogy az építbizottságot össze kell hívni, mert a szabályozási vonal ellen észrevételeket nyújtanak be. Az épületet úgy akarják emelni, hogy az utcai front fél méterrel beljebb essen,

ez pedig az építési vonalban némi törést idézne elő.

Az épület, a manzardot is számítva 5 emeletes lesz, homlokzatát kongotéglából építik.

Az építési bizottság még ezen a héten összeül, hogy az észrevételeket meghallgassa. Mivel azonban lényegesebb módosításról nem lehet szó, így minden remény megvan rá, hogy talán már a jövő héten hozzá kezdenek az építéshez. — A tervet Baczó Márton készítette, az építkezést is ő vezeti, a munkálatokat pedig Tóth és Sebestyén cég végzi. A palota körülbelül 1.200.000 pengőbe fog kerülni és még ebben az évben tető alá kerül. 56 lakás lesz benne, ezenkívül nagy termetek építenek kultur előadások céljára.

A LEGJOBB TEJ

a szabolcsmegyei Központi Tejszövetkezet palackteje!
Ön is csak ezt vásárolja!

ATiszántul legmodernebb tejüzeme, Nyiregyháza, Ujvásártér. Telefon 5-93
Pasztörözött palackteje, youghurt, teavaj, sajt, tojás minden jobb üzletben kapható.

Tükör gyártás

üvegcsiszolás, épület és poitál üvegezés

Sipkovics Béla
Nagyvárad u. 15. Telefon 3-56.

Győződjön meg Pálffy prima áruiról, Kossuth-utca 7.

A debreceni kir. törvényszéktől.
B. 7735/14—1926. szám.

A MAGYAR ÁLLAM NEVÉBEN!

A debreceni kir. törvényszék, mint büntető bíróság sajtó útján elkövetett rágalmozás vétsége miatt ifj. Lehmann László ellen a főmagánvádló 1926. B. 7735/8. számú vádiratában foglalt vád felett Jeney Sándor kir. törvényszéki tanácselnök, mint elnök, Rózsa Lőrinc kir. törvényszéki bíró és dr. Jankovich Jenő kir. törvényszéki bíró, valamint dr. Dávid Ferenc kir. törvényszéki titkár, mint jegyzőkönyvvezető részvételével, dr. Tervey Tamás ügyvédnek mint magánvádló képviselőjének, a szabadláhon levő vádlottnak jelenlétében Debreczenben 1927. évi szeptember hó 16. napján megtartott nyilvános fő tárgyalás alapján, a vád és védelem meghallgatása után meghozta a következő

Ítéletet:

A kir. törvényszék ifj. Lehmann László (32 éves, r. kath. hajdunánási szül. és lakos, magyar állampolgár, nős, családos, drogéria tulajdonos, katonai volt) vádlottat bűnösnek mondja ki az 1914. XLI. t. c. 1. §-ában ütköző, a 3. §. második bekezdésének 1. pontja szerint minősülő sajtó útján elkövetett rágalmozás vétségében, amelyet úgy követett el, hogy a Debreczenben megjelenő „Debreczen” című politikai napilapnak 1926. évi szeptember hó 19-én megjelent 212. számában „Újabb adatok az EME pörhöz. Nyilatkozik ifj. Lehmann László, kit a pörben aposztrofáltak” cím alatt közölt cikkének következő kitételeiben: „Saját reputációmnak érdekében a következőkben reflektálok a bennünket — Lehmannokat — sértő módon aposztrofált tanuvallomásra”; „Valótlán azon állításod, hogy a mozi házi kezelésére irányuló és az ehhez szükséges kölcsön megszerzését célzó tárgyalásokat te folytattad volna le.” „Valótlán azon állításod, hogy te találad a 30 milliót kölcsön nyújtó valakit.” „Valótlán azon állításod, hogy a kölcsönre vonatkozó szerződést te aláírtad volna.” Kérdezem tehát, miért lett volna szükséges, hogy apám téged egy — másfél millióval megvesztegesen? Valótlán ez csunya ezen állításod, hogy az apám tégedet meg akart volna vesztegetni, mint ahogy valótlán az is, hogy azért te Lehmann Lászlót néhány hónap mulva elbocsájtottad, eltávolítottad...” „Bátor vagyok emlékeztedbe juttatni, hogy még azután az állítólagos megvesztegetési kísérlet után kértél kölcsön az apámtól egymillió koronát...” „Milyen erkölcsi alapon méltóztatol állani, hogy attól az embertől, aki meg akart vesztegetni, pénzt fogadol el kölcsön és másfél évig vele együtt vagy egy egyesületben, sőt tisztviselőtársad abban az egyesületben? Egyszerűen felháborító az a szerénység, amellyel nem akard megvédeni a minisztert. Ne tessék köntörfalazni elnök ur!...” „Jó előre figyelmeztetek, nehogy azt találjad mondani, hogy „igen”, mert ebben az esetben kénytelen lennék szintén azt mondani, hogy „valótlán”. A magam részéről azt a hangot, hogy beszélsz egy idős 65 éves emberről, aki nekem apám, végtelenül illetlennek és imperitűnsnek tartom.”

Dr. Szathmáry Istvánról más előtt olyan tényeket állított, amelyek valóság esetén alkalmasak arra, hogy Szathmáry Istvánt közmegejtésnek tegyék ki.

A kir. törvényszék ezért ifj. Lehmann László vádlottat az 1914. XLI. t. c. 3. §-ának második bekezdése alapján, azonban a Btk. 92. §-ának az alkalmazásával Egyszáz (100) pengő

pénzbüntetésre mint fő és Husz (20) pengő pénzbüntetésre mint mellék büntetésre ítéli.

A pénzbüntetés végrehajtását azonban a Bn. 1. §-a alapján három (3) évi próbaidőre felfüggeszti.

A pénzbüntetést behajthatatlanság esetére az 1921. évi XXVIII. t. c. 5. §-a az 5340/1924. M. E. sz. rendelet 7. §-a és a 6380/1926. I. M. sz. rendelet alapján öt (5) pengőként egy (1) napi fogházra kell átváltoztatni.

Vádlott a p. 480. §-a értelmében köteles Dr. Szathmáry István főmagánvádlónak a képviseltetésével felmerült egyszáz (100) pengő ügyvédi költséget 15 nap alatt végrehajtás terhével megfizetni, valamint az ezután felmerülő lendő büntetési költségeket az államkincstárnak megtéríteni.

Az 1914. XIV. t. c. 40. §-a alapján kimondja a kir. törvényszék, hogy a vádlott ellen megállapított pénzbüntetését és büntetési költségét a „Debreczen” című politikai napilap kiadója a lap biztosítéka erejéig felelős, de ha azok ebből fedezhetők nem volna kerül a sor a vádlott vagyonára, úgy azonban, hogyha tőle behajthatók nem lennének, azokat a kiadótól s ha az sem lehetséges, a nyomda tulajdonosától kell behajtani s amennyiben a pénzbüntetést behajtani egyáltalán nem lehetne, abban az esetben kell azt a vádlott ellenében szabadságvesztés büntetésre átváltoztatni.

Végül az 1914. XIV. t. c. 43. §-a alapján a bíróság elrendeli, hogy ezen ítélet indokaival együtt a „Debreczen” című politikai napilapnak szerkesztője a lapban a jogerős ítélet kézbesítése után megjelenő legközelebbi vagy azt közvetlenül követő számnak elején rendes nyomással, minden lappéldányon tegye közzé.

Végül főmagánvádlót az 1914. évi XIV. t. c. 39. §-a alapján 4000 P. nem vagyoni kár iránt támasztott igényével elutasítja. Indokolás stb. kihagyva.

Debreczen, 1927. évi szeptember hó 16-án. Jeney Sándor s. k. t. elnök. Dr. Jankovich Jenő s. k. előadó.

A kiadmány hiteléül
Görgey
igazgató.

A debreceni kir. ítélőtábla.

B. I. 47/18—1928. sz. Kiadmány.

A MAGYAR ÁLLAM NEVÉBEN!

A debreceni kir. ítélőtábla

Dr. Perjessy Mihály kir. ítélőtáblai tanácselnök elnökele alatt Szuhányi Andor és Dr. Visky Sándor kir. ítélőtáblai bírák, valamint dr. Papp Gusztáv jegyzőkönyvvezető részvételével mellett a szabadláhon levő sajtó útján elkövetett rágalmozás vétségével vádlott ifj. Lehmann László büntető perét, melyben a debreceni kir. törvényszék 1927. évi szeptember hó 16. napján B. 7735/14—1926. szám alatt ítéletet hozott, főmagánvádló részéről a Btk. 92. §-ának alkalmazása miatt a büntetés súlyosbítása végett, valamint az erkölcsi kártérítés meg nem ítélése miatt, a vádlott részéről pedig az alaki semmisségi okból érvényesített perorvoslatának fenntartásával a bűnösség megállapítása miatt bejelentett, írásban indokolt felebbezések folytán az 1928. évi február hó 29-én B. I. 47/17—1928. számú végzésével elrendelt és Wattay József kir. főügyési helyettesnek, dr. Kovács Béla ügyvédnek, mint főmagánvádló képviselőjének és dr. Szemere Antal ügyvédnek mint megbízott védőnek jelenlétében 1928. évi március hó 27. napján megtartott nyilvános felebbviteli főtárgyaláson vizsgálat alá vevén a vád és védelem

meghallgatása után — ugyanazon napon — következően

Ítélet:

A kir. ítélőtábla az elsőfokban eljárt bíróság ítéletének a főbüntetés kiszabására vonatkozó részét a Bp. 385. §. 3. pontjában foglalt semmisségi ok folytán megsemmisíti

vádlott főbüntetését az elsőfoku bíróság ítéletében felhívott törvényszakas alapján, de a Btk. 92. §-ának mellőzéseivel kettő (2) heti fogházban állapítja meg;

az ítélet felebbezett részét, — a bűncselekmény megjelölésére vonatkozó azzal a kiegészítéssel, hogy vádlott a bűncselekményt mint a S. törvény 33. §. első bekezdése alapján, felelős szerző követte el, — egyebekben helybenhagyja, a büntetés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó nem felebbezett részét nem érinti, — vádlottat azonban a Btk. 480. §-a alapján arra is kötelezi, hogy a főmagánvádlónak 30 pergő felebbviteli eljárási költséget 15 nap alatt fizessen meg.

Indokolás:

A valóság bizonyítása iránt előterjesztett kérelem megtagadása miatt bejelentett, az ítélet kihirdetése alkalmával kifejezetten fenntartott alaki semmisségi okra alapított felebbezését a vádlottnak a kir. ítélőtábla alaptalannak találta.

Vádlott ugyanis anélkül, hogy a fő tárgyalási jegyzőkönyv tartalmi valóságára ellen kifogást emelne, a tanúkkal való bizonyítás iránti kérelmének jogosságát a felebbezés indoklásában előadottak szerint abból a tényből kívánja származtatni, hogy tanuit a fő tárgyalásra magával hozta.

A főtárgyalási jegyzőkönyv nem kifogásolt tartalma azonban a vádlott emez előadását nemcsak nem igazolja, hanem annak egyenesen ellene mond, mert nemcsak nem örökíti meg ezt a tényt, de a kérelem előterjesztésénél sincs nyoma annak, hogy a vádlott a bizonyítására felhasználni kívánt tanúk jelenlétének kiemelésével kérte volna a bizonyítás elrendelését.

És mert a bizonyítékkal szintén megjelölt és felolvasni kívánt bérleti szerződést illetően maga a vádlott sem állítja, hogy ezt az okiratot a főtárgyalásra magával hozta,

kétségtelen, hogy a vádlott részéről megjelölt bizonyítékok felvétele nyomában fogantatható nem volt és így az elrendelés a főtárgyalás elnapolását elkerülhetetlen szükségességgel vontá inaga után.

A S. T. 53. és 54. §-aiban foglalt rendelkezésekhez képest tehát alaki jogszabály megsértése nélkül tagadta meg a kir. törvényszék a nyilván elkésett bejelentett bizonyítékok felvételét.

Nincs törvényes alapja a főmagánvádló képviselője részéről hivatalból figyelembe vételre ajánlott annak a semmisségi ok megjelölésének sem, amellyel a törvényszerű vád hiánya van vitatva.

Igaz ugyan, hogy a 10. sorszámú végzés, amellyel a kir. törvényszék az ügyiratokat a vádtanács elnökéhez áttette, nem felel meg a főmagánvádló követendő a p. 279. §-ában foglalt szabályok szerinti eljárásnak.

Az itt lefektetett perjogi eljárási szabályok alól azonban kivételt állapít meg a S. T. 52. §-a, amely törvényhely sajtó útján elkövetett bűncselekmények esetében a Bp. 268. §-ának alkalmazását írja elő és pedig akkor, ha a vádat magánvádló képviseli.

Helyesen az alaki jogszabályainak megfelelően járt el tehát a kir. törvényszék akkor is, amikor kifogások hiányában az ügyet a vádtanács elnökével sajtó útján hatáskörében vizsgálva

meg, az ügyiratokat közvetlenül a fő tárgyalás elnökéhez rendelte áttenni. Az ügy érdemében.

A vád tárgyává tett sajtóközlemény a „Debreczen” című lap 1926. évi szeptember hó 18. napján megjelent 212-ik számában tétetett közé. Főmagánvádlónak a vádlott megbüntetését kívánó feljelentést a debreceni kir. ügyészségnél 1926. évi december hó 7. napján iktattatott. Ehhez képest a magánindítvány a Bp. 112. §-a értelmében törvényszerű időben van előterjesztve.

A becsatolt hírlappéldány tartalmával igazolt adatok szerint a „Debreczen” — amely lap a közleményt tartalmazza — Debreczenben megjelenő politikai tartalmú időszerű lap, melynek felelős szerkesztője Pálffy József. A lap kiadótulajdonosa és nyomdatulajdonosa a Tiszántúli Hírlap Könyv és Lapkiadó Részvénytársaság.

Nem tulajdoníthatott a kir. ítélőtábla súlyt és jelentőséget ama védekezésnek, hogy vádlott az inkriminált sajtó közleményt anélkül tette közzé, hogy főmagánvádlónak a Macsata József és Pálffy József ellen indított sajtóperben tett tanuvallomását ismerte volna, mert ő a vádlott az apjára sértőnek talált tanuvallomás tárgyi tartalmát csak a „Debreczen” című lap 1926. szeptember hó 10. napján megjelent 204-ik számában foglalt tudósítással értesült és a büntető eljárás megindítása okául szolgáló észrevételeit a főmagánvádló által ilyen tartalommal tett tanuvallomás alapul vétele mellett tette meg.

A rágalmozó és sértő kitételek büntetőségét ugyanis nem szünteti meg a megtorolni kívánt támadás megtörténtében való tévedés és közömbösek a bűnösség megállapításánál azok az érzelmi momentumok is, amelyek egy nem hív szellemben történt közlés által felkeltve akaratlanul vezetik a cikk íróit a jeltalanság terére.

mert egy, a más becsületet sértő közlemény szerkesztése és közzététele — különösen ha a cikk nem a hivatalos hírlapíró lázas műhelyében, a napi politika izzó légkörében születik meg és kerül nyomdafesték alá — a szerzőtől minden eshetőségre kiterjedő figyelmet és gondot követel meg, amelynek elmulasztása a büntetőjogi felelősség súlyát teljes mértékben vonja maga után és áll ez az adott esetre annál is inkább, mert a Szathmáry István főmagánvádló részéről tett tanuvallomás hiteles tartalma kimerítő megismerésének mi sem állott utjában, annak megszerzése akadály nélkül a legkönnyebben történhetett.

Helyes a kir. törvényszéknek az a jogi értékelése is, amelynek eredménye a vádlott bűnösségének a Bv. 1. §-ában ütköző a 3. §. második bekezdés 1. pontja szerint minősülő rágalmozás vétségében megállapítása.

A hírlapi közlemény lényegében az van állítva, hogy Szathmáry István főmagánvádló sajtó útján elkövetett rágalmozás és becsületsejtés miatt Macsata József és Pálffy József ellen indított bűnygyben a debreceni kir. törvényszék előtt tartott főtárgyaláson hamis vallomást tett.

Szathmáry István tanuvallomásának az a része ugyanis, hogy az EME mozgósínházának házi kezelésére irányuló és az ehhez szükséges kölcsön megszerzését célzó tárgyalásokat ő folytatta le, hogy ő találta a Harmencmillió kölcsönt nyújtó egyént, ő írta alá a szerződést, nem felel meg a valóságnak. Az a tanuvallomása sem igaz a főmagánvádló Szathmáry Istvárnak, hogy a vádlott apja, idős Lehmann László azért, hogy Szathmáry mint az egyesület elnöke a házi kezeléshez hozzájáruljon és azt keresztül is vigye,

másfél millió koronára laktarta a tanu megvesztegetni és mert Szathmáry a fentiek szerint abba nem folyt bele, hanem nem is volt volna értelme.

Szathmárynak az a tanuvalomása sem felel meg a valóságnak, hogy a megvesztegetési kísérlet miatt idős Lehmann Lászlót az egyesületnél való alkalmazásából néhány hónap múlva elbocsátotta, mert a tényeknek az felel meg, hogy idős Lehmann László az állítólagos megvesztegetési kísérlet után még másfél évig volt az EME alkalmazásában, ott mint a Szathmáry István tisztviselő társa működött. Tény az, hogy az állítólagos megvesztegetési kísérlet után Szathmáry idős Lehmann Lászlótól másfél millió kölcsönt is kért. Jóllehet a megvesztegetési kísérlet igaz lenne, Szathmáry nem szolgált volna együtt ilyen hosszabb időn át idős Lehmannal, még kevésbé folyamodott volna hozzá kölcsönért. Végül a vádlott valótlannak tartalmának jelenti ki a főmagánvádló vallomásának azt a részét is, hogy a tanu a vádlott érdekében, egy drogéria megszerzése iránt a kormányhatóságoknál közben járt.

A főtárgyalási jegyzőkönyvhöz 14. sorszám alatt csatolt hiteles másolattal igazolva van, hogy Szathmáry István főmagánvádló a szóban levő sajtóperben tanúként kihallgatván, vallomására esküt tett.

Amiből nyilvánvaló, hogy a vádlott Szathmáry István főmagánvádlóról más előtt egy részt azt állította, hogy bíróság előtt tanúként kihallgatván, hamis tanuvalomást tett róla, tehát olyan tényt állított, amely valóság esetén büntető eljárás megindításának oka lehetne, másrészt Szathmáry István főmagánvádlóról őt a közmegegyezésnek is kitévő tényeket is állított a vádlott, amikor őt olyan egyénnek tüntette fel, aki a megvesztegetésre szánt összeget, ha nem is vette át, elűzte, hogy az ő vezetése alatt működő egyesület alkalmazásában tisztviselőként olyan egyén is tartósan megmaradhasson, aki magát az egyesület elnökét akarta megvesztegetni, sőt utóbb a megvesztegetésre szánt összeg nagyobb részének birtokába is helyezte magát akként, hogy a vesztegető tisztviselőtársához kölcsönért eredményesen folyamodott, mert nem szenvedhet kétséget az, hogy aki ilyen eljárást követ, ilyen magatartást tanúsít, súlyosan vét a közérdekes sarkalatos elve ellen.

Mint hogy ezek szerint a vád tárgyává tett sajtóközlemény szerkesztésével és annak sajtó útján közzétételével a sajtó útján elkövetett rágalmozás vétségének összes tényálladékát hiánytalanul létesült és helyes a kir. törvényszéknek az a jogi következtetése is, hogy a védelem részéről ajánlott bizonyítékok felvételét tiltó fentebb már tárgyalt alaki akadály folytán a Bp. 16. §-ában megjelölt a rágalmozás megállapítását kizáró ok nem áll fenn; a vádbeli kitételeket tehát úgy tárgyilag, mint jogilag valótlannak is kell tekinteni.

Vádlótnak a bűnösség megállapítása miatt bejelentett felebbezése alaptalan.

A felebbezés indoklásában a védelem részéről a Bp. 385. §. 2. pontjára felkérve hivatalból figyelembe vételre ajánlott azt a semmisségi okot, hogy a kir. törvényszék a Bv. 18. §-ában meghatározott, a büntetés alól felmentésre vezető ok feltételei fennállását a vádlott kérelmére tévedve nem ismerte fel, a kir. ítélőtábla nem állapíthatta meg.

A főmagánvádló ugyanis a közte és idős Lehmann László között lefolyt eseményeket nem önként és ártási szándékkal, hanem büntügyi főtárgyaláson tanuási kényszer alatt állva tárta a nyilvánosság elé. Az idős Lehmann László becsületét ezzel ért kényszerű támadás terjedelmét a vádlott felelőssége körén kívül bekövetkezett, a tanuvalomást nem mindenben fedő

hírlapi közlés adataival bővíteni nem állott jogában a vádlótnak. Magát a tanuvalomást pedig csak a valótlanság be nem következett kimutatása mellett lehetne olyan viselkedésnek tekinteni, amely a Bv. 18. §-a alkalmazásának törvényes alapjául szolgálhatna.

At itt kifejtettekben következik az is, hogy vádlott, aki nem volt jelen a tanuvalomásban említett megvesztegetési kísérletnél, nem lehetett okszerűen abban a feltevésben, hogy a főmagánvádló a tanuvalomás kényszerűségét céltudatosan ártási szándékkal használta fel arra, hogy idős Lehmann László kérelmére valótlannal vallomást tette, az ellen hamis bizonyítékot koholjon. A vélt sérelmet tehát az ő javára nem lehet enyhítőtől figyelembe venni, nem enyhítő a beismerés sem, mert a sajtóközlemény a szerző megnevezésével nyilatkozat alakjában lett szerkesztve és a szerző kívánságára tételt közzé, a beismerés tehát, amely mellett vádlott a bűntelenséget vitatja, szükség-szerű és nem töredelmes volt.

Igy az egyedül enyhítő büntetlen előélet ama súlyosbító körülmény mellett, hogy a hírlapi cikk a súlyos rágalmozás egész halmazát tartalmazza, ezen felül a becsületsértő kitételeket is foglal magában, mint a Btk. 92. §-a alkalmazásának törvényes alapja nem állhat meg.

Tévedett tehát a kir. törvényszék, amikor feltételeinek hiányában is alkalmazza a büntetés rendkívüli enyhítésére szolgáló törvényszakszót a főbüntetés a megállapított büntetés tételénél enyhítő nemből szabta ki.

Mindfogva a kir. ítélőtábla az elsőfokban eljáró bíróság ítéletének a főbüntetés kiszabására vonatkozó részét a főmagánvádló felebbezése folytán a Bp. 385. §. 3. pontja alapján megsemmisített és a mellékbüntetés épségben hagyása mellett a Btk. 92. §-ának mellőzésével fogházban szabta ki a vádlott egyéni bűnösségével és büncselekmény súlyával arányban állónak ítélt főbüntetést.

Főmagánvádló részéről a nem vagyoni kár címén igényelt pénzbeli elégtétel megállapításának mellőzése miatt bejelentett felebbezés azonban a kir. ítélőtábla alaptalannak találta.

Idevonatkozó döntésénél a kir. ítélőtábla abból indult ki, hogy a főmagánvádló erkölcsi integritása a rágalmozó közlemény folytán szenvedett-e olyan csorbát, amely akár hivatali alkalmaztatásának viszonylatában, akár közéleti szereplésénél felismerhetően jelentkezett s maga az ügy természete és annak előzményei ilyen eredmény megvalósítására alkalmasak lehettek-e?

A kir. ítélőtábla a jogalap fennállásának kérdését mind a két irányban nemlegesen jelentkezőnek találta. Abban a kulturált társadalmi körben ugyanis, amelyben a főmagánvádló él, amelyben közhivatali állást tölt be és közéleti szereplést folytat egy esküvel bíróság előtt megerősített tanuvalomás valótlanságának kimutatására, a becsületében érintett apa fiának hírlapi nyilatkozata minden komolyság nélkül erőltet támadás, mert a hamis tanuvalomásra a hamis vád miatt a feljelentéstől nem rettenve a büntető feljelentés megtétele lehet csak az a határozott fellépés, amely a nem vagyoni kár megítélésének alapjául szolgálható erkölcsi kisébbedés és vesztegesség az eddigi erkölcsi érintetlenség vesztegetettségének érzetének önmaga, a család, a hivatalnokai kartársak és a társadalom körében kiváltást vonhatja maga után és keltheti fel okszerűen a méltatlan meghurcolással a társadalmi megvetéssel járó lelki fájdalomokat.

Ennek a megállapításnak a helyességére mutat a bekövetkezett eredmény is. A főmagánvádló maga sem állítja, hogy a hírlapi cikk miatt ellene felelősi eljárás indított, vagy felügye-

leti intézkedés tételt, közhivatalnokai alkalmaztatása épségben fennáll, közéleti elhelyezkedése változatlan maradt.

Az itt kifejtettek az indokai annak, hogy a kir. ítélőtábla a főbüntetési tétel megsemmisítése mellett, az elsőfokban eljáró bíróság ítéletének felebbezett részét — kiemelésével annak, hogy vádlott a büncselekményt mint a S. t. 33. §. első bekezdése szerinti szerző követte el — helyberhagyta és kötelezte a vádlottat a Bp. 480. §. alapján arra is, hogy a főmagánvádlónak a felebbezíteli eljárási költséget megfizesse.

Hivatalból figyelembe veendő semmisségi ok hiányában a kir. ítélőtábla az ítéletnek a büntetés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó nem felebbezett részét nem érintette.

Debrecen, 1928. évi március hó 27. napján.

Dr. Perjessy Mihály s. k. tanácselnök. Szuhányi Andor s. k. előadó.

A kiadmány hitelül
Csonka István
irodatiszt.

B. I. 4557/20—1928. szám.

A MAGYAR ÁLLAM NEVÉBEN I

A magyar királyi Kuria

a sajtó útján elkövetett rágalmozás vétsége miatt ifj. Lehmann László ellen indított büntület, amelyben a debreceni kir. törvényszék 1927. évi szeptember hó 16. napján B. 7735/14—1926 szám alatt, a debreceni kir. ítélőtábla pedig a főmagánvádlónak, továbbá a vádlótnak felebbezésére 1928. évi március hó 27. napján B. I. 47/18—1928. szám alatt ítélet hozott, a közzététel és a védő részéről használt semmisségi panasz folytán az 1929. évi február hó 27. napján megtartott nyilvános tárgyaláson a koronagyűlés meghallgatása után vizsgálat alá vette és meghozta a következő

Végzést:

A m. kir. Kuria a közzététel semmisségi panaszának a valóság bizonyítása felvételének mellőzése miatt használt részét visszautasítja, a védő semmisségi panaszának egyéb részét pedig elutasítja.

Indokolás:

I. A közzététel az elsőfoku ítéletnek a büntetés felfüggesztését kimondó részében kifejezetten megnyugodván, — tekintettel a Bn. 10. §-ának első bekezdésében foglalt rendelkezésre — az ítéletnek ez a része jogerőre emelkedett s így a közzététel a másodfoku ítéletnek a felfüggesztését nem érintő rendelkezése miatt semmisségi panaszszal nem élhet.

Ennek folytán a kir. főügyész részéről a Bn. 10. §-a alapján bejelentett semmisségi panaszt, mint a törvény által kizártat a Bp. 434. §. harmadik bekezdése értelmében visszautasítani kellett.

II. A védő a Bp. 385. §. 1. a) pontja alapján a valóság bizonyításának mellőzése és a bűnösség megállapítása miatt jelentett be semmisségi panaszt. A valóság bizonyításának mellőzése miatt bejelentett panasz, mint hogy a valóság bizonyítására irányuló kérelem nem az anyagi jog (Bv. 13—15. §-ai) alapján, hanem elkésztés okából a St. 53. §-a alapján utasított el, tulajdonképpen a Bp. 384. §. 9. pontjára alapítottak tekintendő.

Ezt a semmisségi panaszt azonban, mint a törvény által kizártat, azért kellett visszautasítani, mert az ezen semmisségi ok miatt használt felebbezést a kir. ítélőtábla figyelembe nem vette (Bp. 428. §. második bekezdés).

Megjegyzésként a Kuria, hogy a kir. ítélőtábla ítéletének vonatkozó indoklásában tévesen tulajdonított jelentőséget annak, vajjon a vádlott által a főtárgyaláson előterjesztett bizonyítékok — a főtárgyalás elapólasa nélkül — nyomban felvehetőek voltak-e, mert a St. 54. §. második beke-

désében erre vonatkozólag foglalt kivételes rendelkezés csak akkor alkalmazható, ha a vádlott az 53. §. első és második bekezdésében megszabott határidő alatt nemcsak a valóság bizonyítását kérte, hanem bizonyítékait is előterjesztette; csak ez esetben van ugyanis joga a vádlótnak a már előterjesztett bizonyítékokon kívül a főtárgyaláson más bizonyítékok beszerzését is kérni.

Mint hogy azonban jelen ügyben a vádlott a St. 53. §. első és második bekezdésében megszabott határidő alatt bizonyítékait egyáltalában elő nem terjesztette, semmi jelentősége sincs annak, vajjon a főtárgyalásra elhozta-e a bizonyítékait s ezek itt nyomban felvehetőek voltak-e.

Mint hogy ezek szerint a vádlott állításai valóságát nem bizonyította, az alsóbíróságok az ő bűnösségét helyesen állapították meg.

A Bp. 385. §. 1. a) pontja alapján bejelentett semmisségi panasz tehát, mint alaptalan a Bp. 36. §-a alapján elutasítandó volt.

III. Ami a Bv. 18. §-a alkalmazásának mellőzését illeti, a kir. Kuria megjegyzi, hogy a kir. ítélőtábla teljesen feleslegesen tette vizsgálat tárgyává azt, vajjon a főmagánvádló tanuvalomása olyan viselkedést, amely a Bv. 18. §-a alkalmazásának törvényes alapjául szolgálhatna, — mert a Bv. 18. §-a rágalmozás esetében egyáltalában nem alkalmazható, — a vádlott pedig rágalmozásban mondatott ki bűnösnek.

IV. Végül, mint alaptalan, elutasítandó volt a védő részéről a Bp. 385. §. 3. pontja alapján bejelentett semmisségi panasz, mert nem forogtak fenn oly nagyszámú és nyomatékos enyhítő körülmények, amelyek a Btk. 92. §-ának alkalmazását indokolták tennék.

Budapest, 1929. évi február hó 27. napján.

Dr. Slavek Ferenc s. k. elnöklő kir. kuriai bíró. Dr. Mendelényi László s. k. előadó.

A kiadmány hitelül
Igaz László
igazgató.

Az I—II/b. ítélet és III/B. végzés jogerős, végrehajtható.

Dr. Szarukán
kir. törvényszéki titkár.

A BUDAPESTI MAGYAR-SZÍNHÁZ VÁLSÁGA.

A társulat saját kezelésébe vette a színházat.

Budapest, június 13. A Magyar Színház társulata ülést tartott, a melyen Molnár Dezső dr. bejelentette, hogy a társasággal kötött bérleti szerződés megszűnt s nincsen akadálya annak, hogy a Magyar Színház társulata a színházat saját kezelésébe vegye. Ezt a társulat egyhangulag elhatározta s az üzem vezetésével megbízta Hegedüs Gyulát, a budapesti színházszövetségének központi delegátusát. A mai naptól kezdve tehát a Magyar Színház társulata saját kezelésében tartja üzemben.

China vashor

vérszegénység
és étvágytalanságnál különösen be-
vált házi szer.

Félliteres üveg 2.50 P.

Kapható: a készítő

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszertárban.

Színház mellett.

Terstyánszky Odön alezredes, a kardvívás olimpiai bajnoka motorkerékpárszerencsétlenség következtében négy helyen eltörte a lábát

A motorkerékpár egy fának ruháit és az alezredes, aki az oldal-kocsiba ült, kizuhant. — A vezető- altisztnek semmi baja nem történt. Altalános a részvét a súlyosan sebesült világbajnok iránt.

Budapest, jun. 13. Csütörtökön délután a budapesti mentők beszálították az Új Szent János kórház sebészeti osztályára Terstyánszky Odön alezredest, a kardvívás olimpiai világbajnokát.

Terstyánszky Odön alezredest Solymárról jövet a főváros határában motorkerékpár szerencsétlenség érte. A motorkerékpáron tartott Budapest felé. A biciklit egy altiszt vezette, Terstyánszky Odön a motorkerékpár oldalkocsijában foglalt helyett. Az altiszt, eddig meg nem állapított módon

a motorbiciklit egy fának vezette, s az ütdés következtében a kerékpár felborult. — A bicikli két utasa az üttestre zuhant. Az altisztnek semmi baja nem történt, — ellenben Terstyánszky Odön alezredes súlyos sérüléseket szenvedett.

A mentők beszállították Terstyánszky alezredest, a kardvívás olimpiai bajnokát, az Új Szent János kórház sebészeti osztályára, a melynek dr. Manninger Vilmos egyet. tanár a vezető főorvosa. A professzor távollétében dr. Bugyi István orvos vizsgálta meg a súlyosan sebesült Terstyánszkyt és megállapította, hogy

az alezredesnek mindkét lába eltört. — Az orvos jobb láb-szártörést és bal combtörést konstatait.

Zita királyné és Ottó királyfi koszorút küldtek Andrassy ravatalára

Tegnap szentelte be a hercegprímás Andrassy hült tetemeit. — Országos részvét nyilvánult meg a temetésen. — A kormányzó és Bethlen miniszterelnök is koszorút küldtek a ravatalra, amelyet valóságos virág erdő borított.

Budapest, jun. 13. Csütörtökön délután 3 órakor volt gróf Andrassy Gyula holttestének beszenteleése a budai Fő-utcai Andrassy-palotában. A palota kapuja előtt díszruhás huszárak állottak, a kapu elejét délszaki növények díszítették, jobbról-balról, a kapu alatt, grászkeretben volt kifüggesztve az Andrassy-család címere, alatta

szentkirályi és krasznahorkai Andrassy Gyula gróf, élt 69 évét, meghalt június 11-én.

Andrassy Gyula gróf tetemét a palota I. emeleti szalonjában ravatalozták fel. Kettős érckoporsóban feküdt Andrassy Gyula gróf, a koporsó mellett vörösbárony-párnán az aranygyapjas rendlánc. A teremben valóságos koszorús virág erdő borította a katafalkot s a koszorúk tetején állott a királyi család koszorúja, amelyet gróf Hunyadi József, a királyi család képviselője helyezett Andrassy Gyula ravatalára, és a csokor szalagján felirat: „Zita—Ottó“.

Fél 3-kor megindult a notabilitások özöne, akiket a kapuban örökös Pallavicini György, Cziráky József gróf, Odeschalchi Károly herceg és Batthyányi Gyula gróf fogadtak. Három óra előtt néhány perccel érkezett meg Vass József h. miniszterelnök, Puky Endre és Czettler Jenő képviselőházi ale-

lezredes dr. nyomban műtétet végzett Terstyánszky Odönön, akit a sebészeti osztály egyik külön szobájában helyeztek el. — A nagybeteg a műtét után jobban érzi magát, azonban az orvos prognózisa szerint

mintegy 2—3 hónapi időre van szükség a teljes felgyógyulásig.

Terstyánszky Odön megdöbbentő balesetének híre gyorsan elterjedt és mély részvétet keltett a fővárosban. Csáky Károly gróf honvédelmi miniszter az elsők között érdeklődött telefonon Terstyánszky alezredes állapota iránt.

Budapestről jelentik a késő éjszakai órákban, hogy Terstyánszky Odön alezredest az Új Szent János kórházban azonnal röntgenvizsgálatnak vetették alá, hogy a törések helyét pontosan megállapítsák — A röntgenezés után derült csak ki, hogy az alezredes lába négy helyen tört el. Eltört a balcombcsontja, a bal térdkalács, a bal sípcsontja s a jobb lábszárcsontja.

A késő éjszakai órákban a súlyosan sebesült Terstyánszky alezredes állapotában bizonyos könnyebbég állott be. Holnap maga Manninger professzor veszi kezelésbe a nagybeteg világbajnokot. Újabb röntgenvizsgálatnak vetik alá és a szükséghez képest újból műtétet végeznek rajta.

nőkkel s a képviselőház küldöttsége élén vonult fel a szertartás terembe.

A kormány képviselőinek megérkezése után

jött a marschall-bottal kezében József királyi herceg, — majd Serédi Jusztinián hercegprímás. — Serédi hercegprímás aranyujtásos feketeöltözékben.

A gyászszertartást s a beszenteleést az Operaház énekara kísérte egyházi gyászénekekkel. — A beszenteleést Serédi hercegprímás végezte, azután a koporsót autóba tették és viszik a fehérmegyei Polgárdiba, ahol még ma újból felravatalozzák.

Pénteken helyezik el a Battyányi-családi mauzoleumba örök nyugalomra.

Ugyancsak autón szállítják a koszorúkat is, amelyek között ott van a kormányzó, a képviselőház, a felsőház, a kormány, Bethlen István gróf és neje, Budapest székesfőváros, Sátoraljaújhegy, Apponyi Albert gróf, a Poliklinika, a lengyel követség, a Magyar Nemzeti Szövetség, a Szociális Missziós Nővérek, a Magyar Tudományos Akadémia, a Képzőművészeti Társaság, Windischgrätz Lajos herceg, Légrády Ottó és a család megannyi díszes koszorúja.

Seregével érkeztek a sürgönyök, részvétáviratok, ezek között volt a kormányzó, Zita királyné és Ottó, Seypel volt osztrák kancellár, Bismarck Ottó herceg, továbbá József királyi herceg, Augusztia királyi hercegnő, Frigyes főherceg, József Ferenc királyi herceg s Anna hercegnő, ugyancsak Vilmos herceg részvétávirata.

Andrassy Gyuláról utcát neveznek el Miskolcon. Miskolc, jun. 13. Hodobay Sán-

dor dr. polgármester Andrassy Gyula gróf halála alkalmából az elhunyt özvegyéhez részvétáviratot intézett. — Miskolcz Andrassy Gyula gróf belügyministersége alatt lett ugyanis törvényhatósági joggal felruházott város, amelyért Andrassy Gyula grótot érdemeinek elismerésül a város annak idején díszpolgárává választotta. Most Andrassy Gyula grófról utcát neveznek el Miskolcon.

Czermák osztrák kultusz-miniszter Budapesten

Budapest, június 13. Klebelsberg Kunó gróf, vallás- és közoktatásügyi miniszter és felesége a Nemzeti Kaszinóban villásreggelit adott Czermák Imre osztrák közoktatásügyi miniszter és felesége tiszteletére.

Gróf Klebelsberg Kunó kultusz-miniszter pohárköszöntőjében ezeket mondta:

— Abban a szerencsében részesültünk, hogy egy régi kulturnemzet oktatási ügyeinek felelős vezetőjét üdvözölhetjük körünkben. A világtörténelem csodálatos csapásától súlyosan érintett Ausztria nagy áldozatokat hozott, hogy tiszteletreméltó, régi kulturértékeit megmentsse s főként népoktatását mélyebb és termékenyebb tegye. Az osztrák iskolaügy vezetői érdemes kulturpedagógiai gondolatok egész sorát vetették fel, értékes és messze kihatású kezdeményezéseket tettek, amelyek Ausztria határain kívül is feltűnést keltettek. A bécsi egyetem s a bécsi opera, ennek a két örökös, nagy intézménynek sértetlen fenntartása, amelyek ismétlen kitérőhöz nem nyomonok hagytak az emberiség kulturájában, valóságos hősi cselekedete ennek a gazdaságilag meggyengült államnak, a melyet a tárgyilagossá gondolkodó és ítélő külföld nemcsak teljes mértékben elismer, hanem csodál is. — Emelem poharam Ausztria boldogulására, a régi osztrák kultúra továbbvirágzására, Oméltósága és felesége egészségére, akik látogatásukkal kivételes megtiszteltetésben részesítettek bennünket. (Élénk éljenzés.)

Dr. Czermák osztrák közoktatás-

ügyi miniszter a következőkkel válaszolt:

— Különös örömmre szolgál, hogy hivatalomnak mindössze néhány héttel ezelőtt történt elfoglalása óta Magyarországból kaptam az első meghívást s ily módon Magyarországra jöhettek. Abból amit itt alkalmam volt látni, rendkívül nagy hasznot húztam. Megtanultam különösen nagrabesült kollégám: gróf Klebelsberg Kunó minisztert tisztelni és nagrabesülni. Komoly és nagy az a feladat, amelynek teljesítésében őt mintaképnek tekintem és ez a nagy feladat: fenntartani ennek az országnak tiszteletreméltó kulturáját ezekben a nagyon szomorú napokban. Nagy tervek számdéka tölt el engem s példát akarok venni a látottakból. Ismétlen melegköszönetet mondok a miniszternek ezért a vendégszeretetért, a melyben részem volt. Ismétlen arra kérem Önöket, emeljék poharukat a tiszteletreméltó magyar nemzet és magyar állam boldogulására s a magyar kultúra vezetőjének: gróf Klebelsberg Kunó miniszternek és nagrabesült feleségének egészségére. (Élénk éljenzés és taps.)

Dr. Czermák osztrák közoktatásügyi miniszter délután fél 6-kor a parlament delegációs termében tartotta meg előadását az osztrák közoktatásügy fejlődéséről, 1918 óta.

Czermák dr. tiszteletére a m. kir. Operaházban ma este díszelőadást tartotnak. Az ünnepélyesen kivilágított színházban a zenekar előbb az osztrák, majd a magyar Himnuszot játszotta. A közönség mindkettőt állva hallgatta végig. A díszelőadás keretében Erkel: Bánk bán operája került színre.

Vargha Zsigmond a hittudományi kar dékánja

A Tisza István tudományegyetem hittudományi kara egyhangúlag dr. Vargha Zsigmond egyetemi tanárt választotta meg a következő évre dékánnak.

Dr. Vargha Zsigmond már több ízben töltötte be ezt a magas tiszt-

Dr. Vargha Zsigmond, a hittudományi kar új dékánja.

séget. Dr. Vargha nagy tudományú férfiú, aki a kollégiumi könyvtárnak is igazgatója. Nagy munkabírása, széles látókörre biztosíték arra, hogy az egyetem benne igen értékes támaszt nyer. Sokat is várnak munkásságától, mert hiszen az egyetemi építkezésekkel kapcsolatban is sok és nehéz teendő vár az egyetem vezetőire. E körül is igen nagy hasznát látják majd dr. Vargha Zsigmondnak, aki tapasztalatokban bővelkedik és épen emiatt nagy nyereség, hogy dr. Lencz Géza után ismét méltó férfiú kerül a dékáni szakra.

RÁDIÓSOK!

A „DEBRECZEN” szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-műsort.

Bámulatos hatású arcszépítő szer a

Fáy-crém

Gyorsan és biztosan eltávolít szep-
lőt, májfoltot, pattanást.

Egy tégely ára — — — — — 1 P.
Hozzávaló Fáy szappan szintén 1 P.

Kapha.:

Grósz Nagy Ferenc

Arany Egyszarvú gyógyszerárában
Debrecen, a Színház mellett.

Greiner Mihály igazgató nagyszabású előadása a Fiu Felsőkereskedelmi Iskola szülői értekezletén

A tanárikar és a szülők együttműködése. — Nagyszerűen bevált az iskolaorvosi intézmény. — Már 23.000 pengő gyűlt össze egy olyan telep létesítésére, ahol a tanulók szabadidejüket eltölthetik.

A debreceni Fiu Felsőkereskedelmi Iskolában tegnap délután magas színvonalú szülői értekezlet zajlott le. Az érdeklődő szülők zsufoláig megtöltötték a Kereskedő Társulat dísztermét. A tanintézetnek hivatása magaslátán álló igazgatója és tanári kara a legelőkelőbb kontaktust tartja fen a nevelés sikere érdekében a szülőkkel és ez az évvégi szülői értekezlet is ezt a célt szolgálta. Az értekezleten a tanári kar minden tekintetben felvilágosítást szolgált a szülőknek, megfelelő tanácsokat és utbaigazgatásokat adott a növendékekkel illetőleg. A szülők a legnagyobb elismeréssel viseltettek a tanári kar iránt, melynek tagjai a legnagyobb buzgalommal, mindenre kiterjedő figyelemmel és a legmodernebb pedagógiai elvek érvényesítésével teljesítik magasztos hivatásukat.

A szülői értekezleten Greiner Mihály az intézet nagytudású kiváló igazgatója nagy tudásra való sok pedagógiai tapasztalatot vizsfolókró előadást tartott, amelyet feszült figyelemmel hallgattott a szülők nagy serege. Az igen értékes előadásból közöljük az alábbi részleteket:

— A szülőnek, aki gyermekét az iskolába adta, a gyermeknek, aki ennek a küszöbét átlépi, a tanítónak, aki a benne való foglalatosságot választotta élete céljává, valamennyiüknek határozottan és világosan tudniuk kell, mely oltáron áldoznak, miféle munkát végeznek itt, de mindegyiknek ismernie kell haladó és tökéletesedő tendenciával azt a munkakört, azokat a módszereket és eszközöket, amelyek speciálisan ő reá várnak.

— Hála Istennek, tanítványaink szülei gyakran keresik fel az iskolát, próbálkoznak egymás megértésével, azért talán csak ismert dolgokat ismételtek, ha céltudatos munkánk érdekében három szempontot emelek ki:

1. Ha az iskola előkészület az életre, úgy magában kell foglalnia mindazt, a legelőkelőbb formában, amire a tanulónak az életben szüksége van.

2. Ha a kereskedelmi iskola nem átmenetileg, hanem közvetlenül és végső fokon készít elő a kenyérkereső munkára, úgy speciális feladata miatt kell, hogy eltérjen más iskolafajtáktól, többet követel és más képen.

3. Meg kell értenünk, hogy 14—20 éves ifju nem fejlődésében befejezett organismus, hasonlóan apjához, anyjához, törvényei mások, teljesítő képessége más, teherbírása folytán nem vehet mindenben részt, amiben a felnőttek résztvesznek.

— E fejtegetéseink kapesán a jövőt illetőleg figyelmükbe akarom ajánlani a következő törekvéseinket:

1. a tanuló munkarendjét; 2. az iskolaorvosi intézményt; 3. a létesítendő sporttelepet; 4. a tanulmányi utakat; 5. a kereskedelmi irányu gyűjteményeinket. Az iskolai rend és annak érzékelése érdekében, hogy az iskolai munka a legfontosabb a diák életében, azt kérjük, — hogy ez már a beírásnál dokumentáltassék.

— A szakiskola sajátos felszerelési szükségleténél fogva mindenütt drágább, mi meg azért vagyunk kénytelenek nagyobb tandíjat szedni, mert az állam segítsége csak a személyi kiadásokra szól; a város, a társadalom részéről adott támoga-

tások csekélyek. Viszont arra az útra még sem térhetünk, hogy az olcsóság kedvéért az iskola nívójában tegyünk koncessziót. Az iskolai év június 20-án zárul és a Rendtartás szerint 29-én kellene osztanunk a bizonyítványokat. Az idén azonban a dalosünnepélyek miatt 21-én ki fogjuk hirdetni az eredményt, hogy a szülőket az ide-oda utazás költségeitől megkíméljük, viszont megadjuk azt a nyugalmat nekik, hogy fiaik jövő iskolai sorsuk rendben van, különös tekintettel arra, hogy az egyes évfolyamokba csak korlátozott számban vehetjük fel a tanulókat.

— Fiaink, ha vakációra szüleikhez rokonaihoz távoznak, ott is kell, hogy bizonyos határozott életrend szerint éljenek. A beteg tanuló az orvos által rendelt kurát és életrendet fogja betartani, az egészséges tanuló azonban az apja helyesen, bizonyos fokig izületében, vagy iparában fogja foglalkoztatni. A teljes téltétség csak rosszra vezet; a fiuk más társaikkal, az elfoglalt szülő háta mögött, koruknak meg nem felelő életet élnek.

— Mennyi ideig, mikor és milyen módszer szerint tanuljon a tanuló; egyéni dolog: Egyéneként szívesen adunk erre utbaigazítást. A tanulást illetőleg újra hangsúlyozzuk, hogy ez a tanuló egyéb dolgait feltétlenül megelőzze. Kérjük a szülőket, hogy naponként kérdezzék meg fiaikat az iskolában történt dolgokról és győződjenek meg az adatok helyességéről.

— A szakiskolai tanulónak, mivel az iskola elvégzése után az életbe lép, többet és pontosabban kell tanulnia, mert már nem marad ideje a pótlásra és csak a képzettebb tanuló várhat jobb boldogulást. Nem áll, amit gyakran hallunk, hogy a hármastanuló az életben jobban beválik. Lehet, hogy elméleti iskolánál ez így van, megengedjük, — hogy vannak esetek, amikor hármastanuló beválik és jeles tanuló lecsuszik, de a gyakorlati iskolában ez általánosságban nem így van.

— Gyakran halljuk a túlterhelés vádját. — Meg vagyunk győződve, hogy ha az iskola koncentrációra törekszik, a szülők gyermekeiket az iskolával egyetértőleg munkára nevelik és a tanulók feladataikat helyes beosztással végzik, ilyen irányban panasza nincsen ok. Az iskolai anyag a tudomány és a gyakorlat haladása folytán megszaporodott, de ezzel számolt az iskola, amikor négy évre terjesztette a tanulási időt.

— Szükségesnek látjuk, hogy tanítványaink egészségét állandóan ellenőrizzük és megtámogassuk. — Erre szolgál az iskolaorvosi intézményünk. Ezen intézményünk 3 év óta áll fenn, igen jól bevált, ebben a formában országos relációban példát adó és mégis szükségét látom annak, hogy egy-más irányban jogosultságát igazoljam. Az alapgondolata az, hogy kell az iskolában egy szerv, amelynek útján a tanulók hozzájárulásukkal és anélkül állandó szakzerű orvosi felügyelet alatt vannak, amelynek révén ugyszólván higiénikus lelkiismeretük kifejlődik és célszerű életmódra szoknak, de amely a kételkedés és megijedtség pillanataiban, a szeretetteljes tanácsadó szerepét is betudja váltani. De az iskolának ezekre a vizsgálatokra saját itéletének meghozatalánál is, a tanító módszerek megválasztásánál is szüksége van. Egészen másképpen fogunk beszélni egy beteg fiúval, mint egy egyszerűen rest tanulóval. Edzeni akarjuk továbbá a puha diákok, bi-

zalmat önteni a hypochondrius hajlamába. Mindez természetesen sok munkát, figyelmet kíván. Együtt vállaltuk az iskolaorvos ural; fáradásunk jutalmát sok irányban láttuk. Egységessé kellett ez irányban tennünk az iskolai mulasztások rendszerét is. Bizonyos, hogy újabb munkát jelent a szülőkre a bejelentés és igazolás, de kérünk mindenkit, hogy velünk együtt vállalják a többletmunkát, a nemzet jövője érdekében, ha anyagi áldozatot is jelent. Az egészségről lévén szó, kinek nem jutna eszébe a sport, a maga problémáival. A helyesen irányított, a szervezetnek megfelelően folytatott sport az egészség arkánuma, az iskolai munka segítőtársa, de a szeretlen, rendszertelen és főképpen a felnőttek majmolásából álló sport káros és az ellene felhangzó panaszok indokoltak. Iskolánk kezdettől fogva arra az álláspontra helyezkedett, ne neveljünk két-három sport-primadonnát, aki az iskola részére a pontokat és díjakat gyűjtögeti, hanem iparkodjunk, hogy a tanulók tömege megkapja a neki megfelelő, modern kiképzést. — Ezt nem mindig értették meg. Az iskola támadásoknak is volt kitéve. Nyugodtan maradhatunk. Minden esztendőben bemutatunk valami érdekeset; tavaly a vívásban voltunk az elsők, az idén a szertornázásban. Magam részére még vindikálom azt az érdemet, hogy a háboru után az első kerületi tornaverseny rendezésében alapos részem volt. Tulzásokba nem megyünk, de becsülettel végezzük munkánkat. Amire szükségünk van, az egy telep, ahol a tanulók szabad idejüket tölthetik, ahol a kényszer helyébe a szabadság,

a vezetés helyébe az önkormányzat lépne és amely harmonikusan szolgálja a tanulás és testmozgás, az intelligencia és a jellemfejlesztés céljait egyaránt. Nem egyszerű futball pálya és nem Waldschule, nem drága sporttér és nem klub, hanem hely, amelyen a tanuló megtanulhatja a munka beosztását, felváltva testét és szellemét gyakorolhatja, a melyen tanár és tanítvány közös, barátságos munkába egybefogva dolgozik a telep kiépítésén, egymás helyesebb megismerésén, a fest edzésén és a szellem művelésén. Esmlen egyszerű eszközökkel lehetne ezt megcsinálni. Ma még hiányzik az alapja; a föld. Ennek érdekében gyűjtünk 1925 óta. Schonnan sem kaptunk nagyobb adományt eddig és mégis van már 23.000 pengőnk.

— Ugy gondolom, hogy a gondolat a megvalósítás stádiumához közel áll.

— Ime, a helyes munka a helyes intézmények útján biztosítja a nevelő-tanító munkánk alapját. De iskolánk speciális feladata a kereskedelmi irányu szakműveltség, különös követelményekkel áll elő. Itt két gondolatról kell megemlékezni: iskolai tanulmányutakról és az iskola szakirányu felszereléséről, melyekre kereskedelmi iskolának nagy szüksége van.

Greiner igazgató előadása mély hatást tett a közönségre, majd az egyik szülő szép szavakban köszöntötte fel az intézet köztiszteletben álló igazgatóját, megköszönve neki az értékes előadást, valamint szülők hálaát tolmácsolta neki és a kiváló tanári karnak.

A gyűjteményegyetem első helyen dr Ecsedi Istvánt ajánlja a Déri muzeum igazgatói állására

Mint ismeretes a Déri muzeum igazgatói állására a város meghirdette a pályázatot és ennek eredményét felterjesztették a Gyűjteményegyetemhez, hogy tegye meg javaslatát a jelöltekre vonatkozólag.

A válasz most érkezett le és ezt dr Csürös Ferenc közművelődési tanácsnok beterveztette Debrecen város tanácsa elé.

A gyűjteményegyetem első helyen dr Ecsedi István egyetemi m. tanárt, — második helyen dr

Sőreghy, — harmadik helyen Benda Lászlót Szeged ajánlja muzeum igazgatónak.

A városi tanács úgy határozott, hogy péntek délelőttre a muzeumbizottságot összehívattja, hogy meg a júniusi közgyűlésre bevihessék ezt az ügyet és a választást megéjthessék.

Minden valószínűség meg van rá, hogy a közgyűlés egyhangúan Ecsedi Istvánt fogja megválasztani.

A „Sárga madár“ nekivágott az Oceánnak

Két francia repülő startolt az Atlanti Óceán átrepülésére.

Old-Orchard, június 13. Assolant, Lotti. Leferve francia repülő a Sárga madárral ma délelőtt 10.07 órakor utrakeltek, hogy átrepüljék az Atlanti Óceánt. A gép két mérföldet gurult a földön, amíg lasan felemelkedett 150 méter magasságba. Keleti irányban elrepült a homokpart felett egy vízi repülőgép kíséretében. A hidroplán tíz perc múlva leadott jelentése szerint a repülő 300 méter magasságban folytatják útjukat.

New York, június 13. A Maire által partjai közelében fekvő Mati-

nicus sziget világító óra jelenti, hogy 11.13 órakor látta a Sárga madár repülőgépet, amely mintegy 300 m. magasságban kelet felé repült.

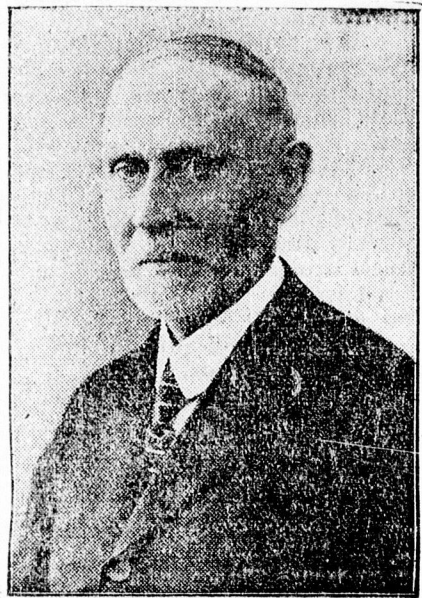
Sodrony ágybetéte
legjobb minőséget készít
Neumann Patertiaurca 17
RADIÓSOK!

A „DEBRECZEN“ szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-műsort.

Jön! Feuermann Jön!
bőröndös
Jubileumi vására!
Gambinus átjáró.

Bensőségteljes ünnepség keretében bucsuztatták el S. Szabó József főigazgatót

Lélekemelő, szeretetteljes ünnepély folyt le tegnap délután a református főgimnázium tornacsarnokában. Az intézet ifjúságán kívül valóban előkelő és nagy közönség töltötte meg a hatalmas termet s talán egyetlen egy ember nem akadt, aki szívesen bucsuzott volna S. Szabó Józseftől, akinek tisztelőire és bucsujára itt most dőszjejték. Az emelvény körül cserkészek állottak sorfalat. A tisztelők és barátok sorában ott láttuk dr. Vásáry István polgármestert, Dóczy Imre középiskolai Erdős Károly egyetemi tanárokat, Perjessy Mihály táblai tanács elnököt, Karay Sándor kollégiumi igazgatót, Kesserü Lajos törvényeségi elnököt, Konecz Aurélné igazgatónőt, Pap Károly, Kállay Kál-

S. Szabó József,
a ref. főgimn. nyugalomba vonult igazgatója.

máj egyetemi tanárokat, dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnokot, Lukáts József gimnáziumi igazgatót, Zalay János reáliskolai igazgatót és sok más előkelőséget.

A bucsuünnepély a Kántus énekével kezdődött, majd Dóczy Imre középiskolai felügyelő méltatta S. Szabó József érdemeit. Hangsúlyozta, hogy a tanárnak a tanítvány iránti szeretete az, mely a legnagyobb hatást, nevelő és tanító hatást éri el. Ez a szeretet Szabó József főigazgatóban teljes mértékben meg volt és lelkitulajdonosági között az első helyet foglalta el.

Utána Konecz Aurélné érzésteljes szavakkal köszönte meg Szabó József főigazgatónak azt a sok tanácsot, gyakorlati útmutatást, szeretetteljes kartársi viszonyt, melyben mindig részeltette a testvérintézetet.

Ezután az ifjúsági zenekar szerepelt kedves számmal, amelyet dr. Szabó Márton beszéde követett. A kartársak nevében szólott és azal kezdte, hogy ő VIII. gimnázista volt, amikor S. Szabó József 35 évvel ezelőtt idejött és az ő szelid, nyájas természetétől nem várták azt a nagy fegyelmező és alkotó erőt, amit ő 35 esztendőn keresztül tanársága és igazgatólaga idején megbizonyított.

Kornya Sándor tanár a gimnáziumi cserkészcsapat parancsnoka üdvözölte S. Szabó Józsefet, mint aki a cserkészet iránt, annak megindulásától kezdve mindig barát-

ja volt és egész életével példaképül állott a cserkészek előtt, aki magyarabb a magyarnál és embe-
rebb az embernél.

Megkapó volt Tóth Kálmán VI. gimnázista lendületes beszéde, aki „700 ifju szív együttes dobanását” tomácsolta.

Ezután programon kívül, de szíve indításából Kesserü Lajos törvényeségi elnök, református presbyter a szülők nevében mondott hálás köszönetet. Kifejezte, hogy a legnagyobb szeretettel és hálával vannak eltelve a nyugalomba vonuló főigazgató iránt a tanítványok, de sokkalta inkább a szülők

Vásáry polgármester: a köztemető létesítését semmi esetre sem lehet tovább elodázní

Dr. Vass Károly tanácsnok elkészítette a debreceni köztemetőre vonatkozó szabályrendelet tervezetét és azt a tanács elé terjesztette. Kérte, hogy rendelje el a tanács a terv sokszorosítását, hogy az illetékeseknek szétküldésék.

Ezzel kapcsolatban dr. Vásáry István polgármester megjegyezte, hogy a köztemető költségvetési terve fontosabb, mint a szabályrendelet tervezet. Ugy látja, hogy szeptember előtt ez az ügy nem kerülhet közgyűlés elé.

Borsos József műszaki tanácsos hozzátette, hogy a köztemető létesítésére fél millió pengőt szavazott meg a közgyűlés és a belügymi-

akik gyermekeiken keresztül érzik a szomorúságot, de méginkább az örömet és a jelenvaló, valamint a távollevő szülők nevében az ő megkérdésük és megbízásuk nélkül is, de egész biztosan jóváhagyásukkal tiszteletét és köszönetét fejezi ki a szülők részéről S. Szabó József iránt.

Az üdvözlésekre S. Szabó József igazgató megragadta szavakkal válaszolt. Hivatkozott arra, hogy neki legnagyobb kincse, amit a világon semmivel fel nem cserélne, az, hogy sárospataki diák volt és a debreceni kollégium tanára is, s így ennek a két ősi főiskola kincsének birtokosa és letéteményese. Isten áldását kívánja a jelenlevőkre, akik őt bucsuja alkalmából megtisztelték.

Az őszinte szeretet jegyében lefolyt ünnepélyt a Kántus énekével fejezték be.

niszter jóváhagyta a határozatot. Ez az összeg azonban nem elég a terv megvalósítására. Éppen ezért igyekezett redukálni a tervet, de csak 100.000 pengős megtakarítást tudott elérni.

Dr. Vásáry István polgármester kijelentette, hogy a köztemető felépítését semmi esetre sem lehet elodázní, vagy pénzt kell előteremteni rá, vagy pedig a terveket még jobban egyszerűsíteni.

A tanács elhatározta, hogy a szervezeti szabályrendelet tervezetét hozzászólás végett megküldi az egyházaknak. A költségvetés ügyében pedig a szeptemberi közgyűlés határoz.

Hajóra ültek a debreceni országos dalosverseny amerikai kiküldöttei

Előkészületek a nagyszabású ünnepélyre.

A debreceni Országos Dalosverseny nagy ünnepségei ügyében tegnap három gyűlés volt. Az elszállásolás kérdése foglalkoztatta az egyiket, ahol kellemetlenül érintette a rendezőséget, hogy egyik-másik helyen, a korábban felajánlott lakást akkor mondták vissza, amikor az illető vendéget elszállásolási helyéről értesítették. Ez a bizottság szeretettel kéri a város közönségét, hogy tartson ki lelkiismeretesen a megajánlott vendégszerető mód mellett, hiszen egy ilyen nagy nemzeti ünnepnél eminens érdeke a városnak és a magánosoknak is, hogy az országból ideseregülő vendégek Debrecen vendégszeretetről kellemes benyomással tegyenek tanúbizonyosságot, hazaérkezésük után.

A másik gyűlés az úrasszonyok értekezlete volt, ahol igazán meleg lelkesedéssel csatlakoztak az úrhölgyek az ünnepély minden mozanatához és a rájuk kiosztott szerepet tulnyomórésztben már önként vállalták. Elmondhatjuk, hogy nem lesz az ünnepségnek egyetlen mozanata sem, ahol Debrecen úrasszonyai a legnagyobb lelkesedéssel, megértéssel és szeretettel ne kapcsolódnának be a különféle szerepek betöltésénél.

A harmadik gyűlés tegnap este a Máv. üzletvezetőségének tanácstermében folyt le. Itt Balázs Károly üzletigazgató elnöklele alatt a fogadóbizottság osztotta ki részleteiben is azokat a nagyfontosságú szerepeket, amelyeket a vendégek érkezése és fogadása körül végezniük kell.

A vendégek száma pedig óráról-órára emelkedik. A városok főispánjai polgármesterei, egymásután táviratban kérnek helyet, eszálásolásra, — mert a jelentőségében kiszámíthatatlan debreceni kulturális és nemzeti ünnepen feltétlenül jelen kívánnak lenni, sőt

tegnap Amerikából is jött értesítés, hogy hajóra ültek a debreceni országos ünnepségre érkező amerikai kiküldöttek.

VANÉK JÓZSEF HIRES KARIKATURA RAJZOLÓ, A KÜLÖNLEGES-SÉGI KIALLÍTÁSON.

A dalosversenyt megelőzőleg 23-án, délelőtt 10 órakor, ünnepélyes keretek között nyílik meg a debreceni Különlegességi Kiállítás, amely amellel, — hogy a debreceni különlegességeknek igazi műtárát adja, külön is sok nagy érdekességgel fog szolgálni, amelyek a

közönség előtt értékesek és más részben szórakoztatók lesznek. Megemlítjük, hogy a rendezőségnek sikerült megnyerni Vanék József kitűnő karikatura rajzoló, aki ezidőszent Magyarországon legnevesbb karikaturistája és a Borszem Jankótól kezdve minden lap karikaturája alatt ott ragyog a Vanék neve, — arra, hogy a debreceni különlegességi kiállításon megnyitásától kezdve, mind a nyolc napon keresztül állandóan készítsen a kiállítás közönségének karikaturákat. A művész a rendezőségnek ezt a kívánságát, — bár nagyobb külföldi út előtt áll, — készséggel honorálta s a kiállítás megnyitáskor már mindenkit, aki arcképét karikaturában a legkitűnőbb mestertől meg akarja örökíteni, lerajzolja.

A DISZELŐADÁSOK.

Sok oldalról kifejezett érdeklődésre várjuk meg a felvilágosítást, amikor tájékoztatjuk a közönséget, hogy a Csokonai Színházban négy alkalommal lesz diszelőadás és három alkalommal lesz hangverseny. A négy diszelőadást a társadalmi nagybizottság rendezi és ezek iránt a közönség rendkívül nagy érdeklődéssel viselkedik, úgyhogy nagyon jól teszik azok, akik ezeken az előadásokon jobb helyet kívánnak biztosítani, erről jó előre gondoskodjanak, mert a jegyek egyrészt a rendezőség köteles az országból ideérkező dalosok részére fenntartani, a rendelkezésre álló rész pedig nagyon gyorsan elfogyhat és akik elegendőnek tartják az időt arra, hogy majd az utolsó napokban érdeklődjenek a színházjegy után, akkor már aligha fognak jegyet biztosítani maguknak. A jegyárúsítás a Csokonai Színházban mindennap, 5—7 óráig van és csak vasárnaponként történik ez délelőtt 10—12 óráig.

AKIKNEK SEM LAKÁS, SEM ÉLELMÉZÉS NEM KELL.

A Országos Dalosversenyre érkező Szolnokról egy dalárda, amelynek élén Krámmer Gyula a debreceni gépjavitó műhely egykori nagyrabecsült és közszeretben álló főmérnöke, — most pedig a szolnoki Máv. gépjavitó műhely főnöke áll. Ez a dalárda cserkész-sátrakkal érkezik Debrecenbe. Egész sátorvárost építenek fel, ahol a dalárda tagjai lakni fognak. Külön konyhákat hoznak magukkal s a dalárda szakácsa fog főzni, magukkal hozzák a zsírt, borjút és az összes élelmiszereket, sőt ami nem érdektelen, magukkal hoznak két hordó bort is. A dalárda tagjai két autóbusszal teszik meg az utat, míg a sátorvárost, konyhát és élelmiszert teherautók szállítják utánuk. Valóságos kis dalhadserg ez, amely trénnel is fel van szerelve. A dalárda sátorvárost a debreceni gépjavitóműhely kert-tisztásán állítják fel, nemzeti lobogó és címer alatt.

BUTOROK

JÓTÁLLÁSSAL RÉSZ-
LETFIZETÉSRE IS

DEBRECENI FAIPAR
ÉS FAFOGALMI RI.
KIRÁLY-UTCA 4. SZÁM.

(PONTOS CIMRE ÜGYELJÜNK)

A törvényszék befejezte a bizonyítási eljárást a debreceni klinikai panamák ügyében

Csütörtökön egész napos tárgyalás keretében kihallgatta a bíróság az összes tanukat. — Ma délelőtt került sor a perbeszédre.

A debreceni törvényszék Jeney-tanácsa csütörtökön délelőtt folytatta a debreceni klinikai panamák ügyének főtárgyalását. Mint ismeretes az első napon a bíróság a vádlottakat hallgatta ki, akik valamennyien ártatlanságukat hangoztatták. A tegnapi napon sor került a tanuk kihallgatására, akik igen érdekes vallomásokkal szolgáltak.

Ezuttal már a közönség is nagyobb érdeklődést tanúsított a főtárgyalás iránt és a III. számú kis terem teljesen megtelt az érdeklődőkkel. — Ez a nagy érdeklődés csak 12 óra után hagyott alább, mikor dr Balogh Gyula kihallgatása alkalmával szinte órákhoz-számhoz unalmas elszámolási tételek foglalkoztatták a bíróságot.

Aki cigarettával mutatkozik be.

Az első tanu: dr Miklós Károly volt debreceni klinikai élelmezési tisztviselő, jelenleg a szegedi egyetem tisztviselője.

Miklós Károlyt a bíróság a kondenz-edényekre vonatkozólag hallgatja ki. A tanu elmondja, hogy az edényeket használhatatlanok voltak. Az edényeket Serényi Árpád rendelte meg és véleménye szerint legalább 3-4-szeres árért vették meg azokat.

Nemcsak, hogy nem irtak ki versenytárgyalást az edények szállítására, de a klinikai szabályzatot sem tartották be, mert nem bizottság eszközölte az áru átvételét. — A gyakorlat szerint az árakat csak megérkezésük után volt szabad leltározni és kifizetni, ennek ellenére Serényi a kondenz-edényeket már megérkezésük előtt leltározta és kifizette.

Érdekes adatokkal szolgált a tanu Simonyi M. Károlyra vonatkozólag is. Elmondja, hogy mikor Simonyi valamelyik klinikán megjelent, egy doboz finom külföldi cigarettát helyezett a klinikai tisztviselő asztalára. A jóérzésű hivatalnokok természetesen ezt az ajándékot nyomban visszautasították.

Ezután dr Tóth János szavazóbíró intéz kérdéseket a tanuhoz:

— Jogában áll-e a gazdasági hivatal igazgatójának felülvizsgálni a rendelkezéseket?

— Ez az igazgatónak nemcsak jogában állott, de kötelessége is volt.

— Milyen volt az igazgató átvételi kötelessége?

— Ilyen nagy intézménynél, — mint a debreceni klinika az igazgató nem lehetett mindenütt ott. De a szabályzat kimondja, hogy nagyobb rendelkezéseket bizottságok vesznek át.

A bíró kérdésére most a tanu felvilágosítással szolgált, hogy mi az a kondenz-edény és mire szolgál. Tudomása szerint a gazdasági hivatalnak nem állt jogában ilyen edényeket külföldről behozatni. — Arra a kérdésre, hogy az igazgatónak milyen keretben volt joga előlegeket folyósítani, a tanu azt feleli, hogy ez a kérdés nem volt rendezve.

Ezután még Berinkegy Dénes védő intéz a tanuhoz pár kérdést.

„A kondenz-edények használhatatlanok voltak.”

A következő tanu: Hajdu Ferenc, a debreceni klinika volt fő-

gépésze, jelenleg az újszegedi egyetem műszaki felügyelője.

Hajdu Ferenc elmondja, hogy 1921-től 1927 februárjáig állt a debreceni klinika szolgálatában. — Tud arról, hogy két alkalommal rendeltek kondenz-edényeket, először 12 darabot különféle méretekben. Később talán 1-2 edényre adtak fel rendelést. A rendelést ő hozta javaslatba hónapokkal előbb, mint ahogy a tényleges megrendelés történt.

Elnök: Megvizsgálta az edényeket?

— Igen és azokat használhatatlanoknak találtam. Nem az igényelt legujabb típusnak voltak, a zárószelvények hiányoztak. Ezt én jelentettem Rostás mérnök urnak, aki belátta, hogy igazam van és jelentést tett a gazdasági hivatalnak.

— Mit tud a számla kifizetéséről?

— Erről csak hallomásból tudok, előttem a gazdasági hivatal rejtegette a számlákat.

— Tud arról, hogy az edényeket megérkezésük előtt leltározták?

— Erre nem emlékszem.

— Az edények árait honnan tudta meg?

— A munkások beszéltek erről és én nagyon drágáltam az edényeket. Az árakat én akkoriban hozzávetőleg tudtam. Később ezt a feltevésemet igazolta a budapesti Jausz-cég, ahol az árakról érdeklődtem.

Tóth szavazóbíró: A régi kondenz-edények használhatók voltak?

— Nem. Hamar felmondták a szolgálatot.

— Sürgős volt tehát a rendelés?

— Sürgős.

Kádár ügyész: Es tapasztalta, hogy az edényeket tényleg az őh sürgetésére rendelték meg?

— Eppen az ellenkezőjét tapasztaltam. A dolog csak akkor vált sürgőssé, mikor fizetésre került a sor.

A bíróság az ügyész indítványára, a védők ellenzése dacára Hajdu Ferencet vallomására megeskette.

Sürgönyileg idézett meg egy tanut a bíróság.

Simonyi M. Károly részéről a védelem még az első tárgyalási napon kérte kihallgatni Ribánszki Győzőné újpesti lakost, aki megidézve nem volt. A bíróság elrendelte kihallgatását és hogy emiatt a tárgyalást elnapolni ne kelljen, az újpesti rendőrség útján sürgönyileg idézte meg Debrecenbe Ribánszki Győzőné.

Az újpesti rendőrség szerdán délután vette kézhez a sürgönnyt. Rövidesen sikerült megállapítani az asszony lakhelyét, mire egy detektív felkereste és közölte vele, hogy csütörtökön meg kell jelennie a debreceni tárgyaláson. — Az asszony még aznap este vonatra ült és csütörtök reggelre Debrecenbe érkezett.

Hogy Ribánszkiné minél előbb visszautazhasson, a törvényszék soron kívül hallgatta ki a Simonyi által történt butorvásárlásra, miután azokat ő adta el Népszínház-utcai üzletében.

Elnök: Önnek az üzletéből vásárolta Simonyi a butorokat?

— Igen. Bejötték hozzám Simonyi ur. Serényi ur, és az utóbbinak menyasszonya. Hosszas alkudozások után egy hálószoba beren-

dezést vettek meg.

— Ki választotta ki a butort?

— Közösén választották. Mondták, hogy azokat sürgősen le kell szállítani Debrecenbe a Serényi ur címére.

— Mennyibe került a berendezés?

— Ugy emlékszem, hogy 6 millió koronába.

— Ki fizette ki ezt az összeget?

— Simonyi ur fizette ki. — En azután Serényi ur címére leszállítottam a butorokat. Vettek még egy tálalót is három millióért, ennek csak egy részét fizette ki Simonyi ur. Később a ki nem fizetett összegről nyugtát küldtem Simonyi urhoz, de ő akkor sem fizetett, akkor irtam Debrecenbe Serényi uréknak. Ekkor azután Debrecenből küldtek 360.000 koronát és Simonyi urnak kellett még egy milliót fizetnie.

Ügyész: Miért küldték a nyugtát Simonyihoz?

— Mert ő vállalta a butorok kifizetését.

Dr Balogh Gyula kihallgatása.

Ribánszkinét ezzel a bíróság elbocsájtotta és rövid szünet után megkezdte dr Balogh Gyula debreceni klinikai gazdasági hivatali gazdát kihallgatását.

Milyen viszonyban volt ön Serényivel? — teszi fel az első kérdést Jeney tanácselnök.

— Kollégális viszonyban, — hangzik a felelet.

— Simonyt honnan ismeri?

— Ő Debrecenben járt 1924-ben egy versenytárgyalás alkalmával.

— Kifogás volt ellene?

— Nem. Az árakban voltak néha valami differenciák, de általában rendesen szállított.

— A kondenz-edények szállítása idején otthon volt az igazgató ur?

— Nem. Akkor én hat hetes szabadságon voltam és akkor rendeltek meg az edényeket.

— Hogyan történtek a megrendelések?

— A műszaki hivatal elkészítette az igénylést, ezt az igazgató aláírta, hogy engedélyezi-e, azután megrendelték az árut. A rendelést rendszerint az igazgató és Rostás főmérnök irták alá.

— És ezen aláírások nélkül lehetett-e megrendeléseket tenni?

— Lehetett. Ez csak szokás volt, az ilyen módon kiállított rendelésekre utasítás nem volt.

— Miniszteri hozzájárulás kellett a rendelésekhez?

— Nagy rendeléseknél igen.

— Például a kondenz-edényeknél ki kellett volna kérni ezt a hozzájárulást?

— A hozzájárulás kikérése is csak gyakorlaton alapult. Ez a rendelés sürgős volt és ezért maradt el a hozzájárulás kikérése.

— A kondenz-edények külföldről jöttek be?

— Igen.

— Kellene volna ilyen esetben a miniszter hozzájárulását kikérni?

— Igen. De tekintve, hogy a dolog sürgős volt...

— Szabálytalanság történt a bevételezésnél?

— Történt.

— A kondenz-edények számlázásából mit állapított meg?

— Megállapítottam, hogy a bevételezés és a kifizetés szabálytalanul történt. Ekkor én rögtön kihallgatásokat foganatosítottam eb-

ben az ügyben és jegyzőkönyvet fektettem fel.

— Előleget szokott folyósítani a klinika az árakra.

— Ritkán. Ilyenkor a megrendeléskor 50 százalékot utalt ki.

— Tett ön az edény-ügyről a minisztériumban jelentést?

— Igen. A minisztérium felhatalmazása alapján indítottam meg a házi vizsgálatot.

— Mikor az edények megérkeztek, milyen összeget fizetett ki a gazdasági hivatal?

— Talán 58 milliót.

Ezután Jeney elnök felmutatja a büntügy irataihoz mellékelte szám lákat, amelyekre a tanu megteszi észrevételeit. Majd a garancialevél kerül szóba.

— Kinek kellett aláírni a garancia-levélet? — kérdezi az elnök.

— A gondnoknak, az ellenőrnek és az igazgatónak. De ez is csak uzus volt.

— Mindig aláírták ezek?

— Nem mindig.

— És a bank ilyenkor akceptálta a garancia-levélet?

— Már amelyik akceptálta.

— Serényi, miután Simonyi Budapest felvette az őt meg nem illett 70 milliót, kifizette a bankot?

— Igen, Serényi felment Simonyihoz, aki kifizette neki a 70 milliót, de csak azzal a feltétellel, ha Serényi ad neki egy nyilatkozatot, amely szerint Simonyinak 65 millió követelése áll fenn a klinikával szemben.

— Jóhiszeműen adta ki Serényi ezt a nyilatkozatot?

— Serényi nem tudhatta pontosan, hogy Simonyinak mennyi a követelése, de annyit tudhatott, hogy ez a követelése mindenestre kitesz 65 milliót.

— Terheli ezért mulasztás Serényit?

— Nem terheli, mert ő jóhiszeműen adta ki a nyilatkozatot.

Balogh Gyula dr három óra-hosszat tartó kihallgatása délután két órakor ért véget. — Ekkor Jeney tanácselnök a főtárgyalást félbe szakította és folytatását délután 4 órára tűzte ki.

A délutáni tárgyalás.

A délutáni tárgyalás első tanuja: Bánó László klinikai műszaki tisztviselő.

Az elnök kérdéseire előadja hogy tudott a kondenz-edények szállításáról. Az első szállítmányt jónak találta és később említette, hogy ilyeneket kellene rendelni. Mikor azután megjöttek az edények, kifogásolta, hogy miért ilyen régi-típusukat küldték.

Az edények árára már nem tud pontosan visszaemlékezni. Mikor az elnök elébetárja a vizsgálóbíró előtt tett vallomását, amely szerint a megérkezett edények értékét 40 millióra becsülte, kijelenti, hogy fenntartja a vizsgálóbíró előtt tett vallomását.

Rostás Elemér, debreceni klinikai mérnök a következő tanu. Elmondja, hogy nem volt szabály a rendelésekre és azok kifizetésére nézve, ezeket a ténykedéseket a szokás szabályozta. A megrendelések úgy történtek, hogy a gépház elkészítette az igénylést, ezt ő aláírta. Ez alapon azután kiállították a megrendelő ívet.

A továbbiakban elmondja a tanu, hogy először Simonyinnal rendeltek műszaki alkatrészeket és ez a rendelés nagyon jól bevált. Ő volt az összes ajánlattevő között a legolcsóbb.

A kondenz-edényekre vonatkozó második szállításhoz aláírta az igénylést, de a továbbiakban az ügybe nem avatkozott bele. Nem írta alá nevét a számla összegének kiutalását elrendelő iratra sem. —

Mikor azután a kondenz-edények megérkeztek, konstata, hogy azok nem megfelelők. Erre azután jelentést tett.

Arra kérdésre, hogy az ilyen eljárások tekintetében mikor nyertek valamilyen szabályzatot, — a tanu azt feleli, — hogy csak 1924 őszén készített dr Balogh Gyula egy szabályzatot.

Dr Kenézy Gyula egyetemi tanár tanuvalomásában megerősíti a többi tanu azon előadását, hogy a klinikai szállításokra vonatkozólag sokáig nem volt szabályzat. Serényi Árpádot pontos, lelkiismeretes tisztviselőnek ismerte.

Az elnök ezután felolvassa Simonyi M. Károlyné nyilatkozatát, amely szerint az asszony kijelenti, hogy élve jogával, nem kíván valamást tenni.

„Uri mívoltomra való tekintettel nem áruolom el, hogy kiket veszítettem meg”.

Igen érdekes vallomással szolgál Róza Miklós debreceni detektív-csoportvezető. Elmondta, hogy mikor feljelentésre nyomozni kezdett és felment Budapestre Simonyi M. Károlyhoz, ez mindennemű felvilágosítást megtagadott. Mikor azután tovább faggatta, Simonyi a következő kijelentést tette:

— Ugye azt szeretné tudni, hogy kiket veszítettem meg? Azonban én ezt uri mívoltom miatt nem áruolom el!

Az elnök erre a kijelentésre szembesíti a tanu Simonyival, aki kijelenti, hogy ő ezt nem mondta, valami félreértés lehet a dologban. — Berinkei védő megjegyzi, hogy Simonyi azt hihette, hogy a detektív a gazdasági hivatal megbízásából jár nála.

Az árúk megrendelésére és azok kifizetésére tesznek ezután lényegtelen vallomást Györffy Imre klinikai pénztáros, Keresztes Imre klinikai műszaki hivatalnok és Gál Imre egyetemi helyettes segédtsízt.

Az utolsó tanu: Serényi Árpád. A védő kérésére a bíróság kihallgatása idejére zárt tárgyalást rendel el.

Este 7 órakor befejezést nyertek a tanukihallgatások. Ezután Jeney tanácselnök ismertette a bünyűgy iratait, leveleket és számlákat — amivel este 8 órára végeztek. — Akkor az elnök a bizonyítási eljárást befejezettnek jelentette ki és a főtárgyalás folytatását ma reggel 9 órára tűzte ki.

Ma délelőtt fognak elhangzani a perbeszédék, amelyek minden biznnyal az egész délelőttöt igénybe fogják venni. — Itéletet valószínűleg szombat délelőtt hirdet a törvényszék.

„Express”

automobil közlekedési vállalatot vegye igénybe. Hat-huszonkilenc telefonon rendelje meg, azonnal rendelkezésére áll. —

Igazgató: Parenthesy Lajos. Nap-utca 23.

Aruházunk

átépítése miatt, portálé és berendezés eladó.

Magyar Ruháipar

Bika épület.)

47 fillér 1 kerékpár

1 napi részlete, ha nálam

Atlas, Opel, Torpedo, Presto, Lifag

világmárkás kerékpárt vásárol 18 havi részletre

Soltész, Püspöki palota, II. kapu, 20. Telefon 12-59. szám.

Impozáns ünnepség keretében osztották ki az ifjúsági Vöröskereszt tagjai között az érmeket és díszokleveleket

Rickl Antal és Vasady Lajos mondottak nagy beszédet az ünnepségen.

Tegnap délután igen szép számú közönség töltötte meg a város háza közgyűlési termét, ahol a Hajdu vármegyei és Debreceni Ifjúsági Vöröskereszt Egylet tartotta az évi közgyűlést, mikor a díjakat is kiosztották. A megjelenteket Rickl Antal üdvözölte közvetlen, őszinte, meleg szavakkal, majd megkezdte az évi jelentés felolvasását, mely igen szép meglepetésekkel szolgált.

Az elmúlt esztendőben ebben a vöröskereszti ifjúsági egyesületben összesen 176 csoport működött s az idén ez a szám husszal szaporodott, amennyiben most 196 a működő csoportoknak a száma. Az évi jelentés felsorolja mindazt a működést, amiben az Ifjúsági Vöröskereszt Egyesület részt vett és amiben igen szép eredményeket is ért el. Kiállítást rendezett szép kézmunkákból és levélalbumokból. Összeköttetésbe léptek Amerika, Hollandia, Svéd, Belgium, Japán stb. országok Vöröskereszt Egyesületeivel összeköttetést kerestek és mindig igen szép eredményrel; legutóbb például a debreceni g. kath. elemi iskola növendékei Bulgáriából kaptak albumot.

A vöröskeresztes működések közt különös érdemeket szereztek az anyák-napjával kapcsolatban, valamint más vöröskeresztes ünnepélyek megrendezésével. Külön meg kell emlékezni arról a nemes akcióról, mit a tej népszerűsítésének terén elértek. Ma már szinte minden iskolában rendszeresen tejhez juttatják a szegény gyermekeket, de van olyan iskola is, ahol minden gyermek meg issza a mindennapi maga tejadagját. A jelentés különösen megemlíti a debreceni ágostai evangélikus iskolát, mint a vöröskereszt jótékonykodásának egyik szép példáját. A nevezett iskola ugyanis az elmúlt esztendőben a bodai iskolát 50 kiló ruhaneművel segítette s azonkívül szegénysorsu sulislőkön és gyermekeken is segítettek.

Azután felolvasta Rickl Antal azoknak a névsorát, kik érmet, illetve díszoklevelet nyertek, 5 és 2 éves, jól végzett vöröskereszti munkásságukért.

A vezetői kar közül ezüstérmet nyertek Török Sándor nádudvari igazgató-tanító, Kovács Ilona pallagi tanítónő és H. Fekete Péter, polgári iskolai igazgató, Hajduböszörmény.

A jelentés különös figyelemmel kívánt megemlékezni Kovács Ilona tanítónőről, aki a pallagi csoport vezetésével, megszervezésével igen szép érdemet szerzett. Példát adott arra, hogy milyen legyen az ifjúsági vöröskereszt egylet minden vezetője és minden csoportja. Csak a hála és kitüntetés szavával lehet megemlékezni róla. Lelkes és szívességű harcosa volt csoportjának s megérdemelten érte a kitüntetés.

A következő növendékek nyertek érem kitüntetés: Sári Gyula, Komor Mária, Pallag, Kovács István, Turi József Csonka utcai elemi iskola; Tóth Gyula és Hegedüs Tibor róm. kath. polgári finiskola; Sipkovits Magda, Végh Olga leánynevelő elemi iskola; Gombos József és Orbán Károly ispotályi iskola; Keresi Róza s Pásztor Jenő g. kath.

elemi iskola; Vastai Klára és Pásztor Ilona ref. polgári leányiskola; Rásó Antal és Zöld László Ötvös utcai elemi iskola; Papp József ref. tanítóképző gyakorló iskola; Dapsay Viola, Almási Ilona ref. tanítóképző gyakorló iskola; Braun Ilona, Miklós Agnes izr. polgári iskola; Czibere Gyula, Kiss József, Varga József Fűvészkeret utcai ref. elemi; Erdélyi Mária, Kónya Julianna Miklós utcai ref. leány elemi; Bauman Vilmos Egyetértés cserkészcsapat; Gidai Kálmán, Kuskai Judit Rakovszky utcai ref. elemi iskola; Oláh László és Kónya Lajos, Juhász Ilona, Pocsai Ilona Mikepéresi utcai elemi iskola; Tóth Katalin, Sós Irén Rákóczi utcai elemi iskola; Egyed Miklós, Nábráczky Béla ág. evangélikus elemi iskola; Nagy Zoltán, Kölonie Erzsébet, Szőlősi Julianna, Körösi Erzsébet a MÁV műhelytelepi elemi iskolától; Takács Eszter, Magyar Margit Ondód; Balogh Mihály, Lakatos József Ebes.

A felsoroltak mindannyian bronzérmet kaptak kitartó és lelkes munkásságukért és közel kétszázan még oklevélben részesültek.

A kiosztott jutalmak átvétele után Vasady Lajos tanfelügyelő mondott magasan szárnyaló, a gyermeklelküket megragadó, lendülettel beszédet.

— Most vessen számot ki-ki önmagával, hogy az elmúlt esztendőben hogyan végezte el a hivatásából kötelességet, Isten, haza és embertársaival szemben. Ime, itt állanak előttünk azok, kik a jól végzett munka boldogságával elmondhatják magukról, hogy megtették azt, mit megtehettek. Nemesen meghallgatták ezek a munkára felhívást, de kötelességszerűleg eleget is tettek tisztességgel hivatásuknak és ime most méltán fordult feléjük a jutalmat osztó, megértő szeretet. Ez a legszebb jutalom, mikor a kitüntetés így, nyilvánosan veszi el munkája érdemét, kitüntetését. Nagyon jól tudja azt mindenki, hogy nem a jutalmazásért, kitüntetésért kell dolgozni, hanem lelkiismeretbeli kötelességből. Istenért, hazáért és embertársainkért. Ez a kitüntetés csak külső jel és figyelmeztetés a jövőre, hogy a jövőben még nagyobb buzgalommal és kitartással kell munkálkodni. Hiszen olyan nagy a nyomor, annyi ember rászorul a segítségnyújtásra, hogy egy percig se várhatunk a segítő kéz erejével.

Ezeket mondotta a többek között Vasady tanfelügyelő, majd kellemes vakációt és Isten áldását kérte ifju segítő társaira és azzal a zóhajjal fejezte be beszédét, hogy az a tíz évre visszatérő egylet a jövő évben felrészült kedvvel és erővel folytathatja nemes munkáját.

Rickl Antal záró-szavai után, a Himnusz eléneklése után véget ért a szép ünnepség.

Jó minőségű téglák és cserép

kapható Tóth és Sebestyén téglagyárából. — Eladás Hatvan uca 1-3. sz., III. emelet. Telefon 610.

A Tiszántuli Madárvédő Egyesület tanulmányi kirándulása

Mint minden olyan intézmény, amely nem anyagi célokat szolgál s nem zajos látványosságokkal és sok fejtöréssel kiesztelt, ceremóniás parádékkal szinte elébe tolakodik az elfásult, közömbös emberiségnek, hanem a lelkek neme-sőbb érzéseinek fölkelésére alapítja a maga célkitűzését, csak lassu ütemben haladhat előre: úgy a Tiszántuli Madárvédő Egyesület vezetőségének is nagy türelemre s erős kitartásra van szüksége ahhoz, hogy a művelt közönség minél számosabb rétegeinek a lelkébe beleplántálja s megzökereztesse azt a tudatot, hogy az igazán szépet, a tökéletesen harmonikusot, a maguk egyszerűségében is csodás alkotásokat csak a természet ölen találhatja meg.

Itt ismerheti meg azokat a tiszta örömeket, amelyek egyedül alkalmasok arra, hogy az embert az életkor minden szakában, gyermekesétől késő aggkoráig gyönyörködtessék. Ilyen lassu, de annál biztosabb a Tiszántuli Madárvédő Egyesület haladása és terfoglalása is. Így az e hét hétfőjére hirdetett kirándulás már igen szép sikerrel járt. Az intelligens társadalom különféle foglalkozásu tagjaiból nők és férfiak, nagyobb és kisebb diákok gyűltek össze a nagyerdei viztorony mellett. Pont délután négy órakor indult be az erdőbe a 35 tagu társaság. Dr Nagy Jenő ref. főgimnáziumi tanár teljes terepismerettel az erdő legszebb tölgyesein át vezetett bennünket egészen a Pallagig. Közben a megfelelő ásó eszközökkel felszerelt diákok buzgón szedték össze a mindentféle fajta növényeket és virágokat s hozták a szaktanár elé, aki aztán, mikor egy-egy csomó növény összegyűlt, meg-megállva, tárgy- és ügyszere-tettől áthatott, közvetlen modorban tartott s a nem szakember előtt is világos, szemléltető előadást tartott a körje sereglett kirándulóknak. Különösen lebilincselő és tökéletes tájékozottságra valló volt a folyton körülünk füttyölő, sipoló, csicsérgő, csatogó madárseregre vonatkozó, képekkel illusztrált magyarázata. Ezek a kedves apróságok pedig mintha csak megéreztek volna, hogy őket szerető, sőt védő emberi lények járják az ő csendes otthonukat, a mikor meg-megálltunk, vagy letelepedtünk, a minket környező fákra gyülekezve, bájos koncerttel kísérték a vezető tanár előadását. Három és fél óra telt el, míg így szórakozva, tanulva és élvezve, közben a vadászlatnál egy néhány napos özikében is gyönyörködve, kiértünk a pallagi vasuti állomás vendéglőjébe, ahol a vezető tanár a fehér asztal mellett még egy összefoglaló, rövid előadást tartott nekünk a látottak és hallottakról, mi pedig megköszönve neki a fáradozását, este kilenc órakor vilányosba szálltunk s haza robagva egytanulóságos és élvezetes délután üdítő hatása alatt oszlottunk szét s tértünk vissza otthonunkba.

V. Fejes Zoltán.

RADIÓSOK!

A „DEBRECZEN” szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádióműsört.

A Rákóczi harang mellé Petőfi és Kossuth harangot!

Csomor Gyula beadványa a ref. egyháztanácsához.

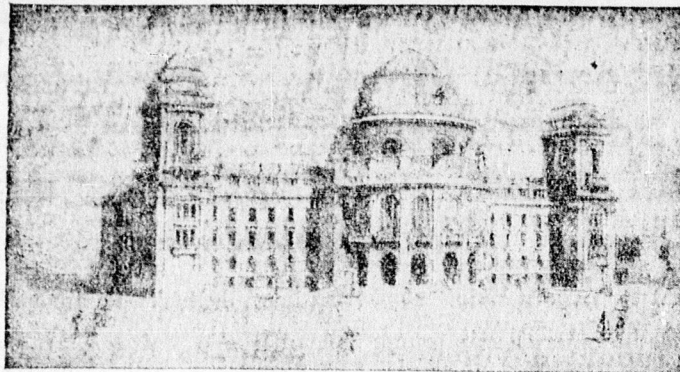
Csomor Gyula, a Meteor-mozgószínház tulajdonosa, ki már több érdekes ötletet és tervet vetett fel, az alatti beadványt intézte a református egyháztanácsához:

Nagytekintetű és nagytiszteletű Egyháztanács!

Alulírott debreceni lakos, mint a Kossuth utcai egyháztanács tagja, magyar hazám, egyházam, Debrecen város lakossága és az egész világon élő magyar testvéreim iránt táplált igaz szeretetem és tisztelete mjeléül tisztelettel indítványozom, hogy a világháboruban föllázított harangjaink visszaszerzése érdekében egyháztanácsunk részéről országos mozgalom indítására, valláskülönbség nélkül aziránt, hogy elveszített harangjaink gyűjtés útján új harangokkal pótoltsanak olyképpen, hogy legelőször is az országos hírű, hatalmas „Rákóczi” harangunk mellé egy hatalmas „Kossuth” és egy hatalmas „Petőfi” harang állítsák fel, hogy ez a három, az egész világon ismert nevek harangzúgásukban hírdessék helyettünk, rabláncokra vert magyarok helyet a magyar szabadságot, amiért ezer év óta küzdötünk, ontottuk vérünket Kelet kapujánál, a nyugati kultúra védőbástyájaként, eredménytelenül. Hiszem és tiszta lellemmel látom, hogy amit őseink mi velünk együtt ezer éven keresztül nem tudtak megvalósítani, helyettünk ez a három, hatalmas nevű harang rövid idő alatt meg fogja hozni és visszaszerzi nekünk a független Nagy-Magyarországot és az igazi szent magyar szabadságot.

Fenti tiszteletteljes indítványomat olyképpen gondolnám megvalósítani, hogy a nagytekintetű Egyháztanács kérelemmel fordulna szeretett képviselőkhöz, gróf Bethlen István miniszterelnök urhoz, mint egyházunk tagjához aziránt, hogy legyen segítségünkre egy Debrecenben felállítandó rádió leadó állomás létesítésében, hogy a három, egész világon ismert nevű harang érces hangjával zúghassa bele a világ népeinek fülébe, hogy ellenünk vétkes igazságtalanságot követtek el. Hogy a világháború által teremtett gyűlöletet mi rajtunk hajtották végre; szétszaggatták ezeréves országunkat és idegen járomba vertek sok millió magyar testvérünket, kiknek fájó zokogását fogják harangjaink naponta az egész világ népeinek szíjével vinni, mely zokogást elhozza hozzánk a magyar rónákról és bércokről a suttogó szellő. Ez a három harang beszélni fog helyettünk münchén. Fel fogja rázni Angliát és a szabad Újvilág, vagyis Amerika hatalmas elnökét is mellénk fogja állítani, akit a magyar testvéreink szavazatai juttattak a hatalmas elnöki székre, amely számára olyan tekintélyt biztosít, hogy ezer tekintély előtt az egész világ népei kénytelenek ma meghajolni. És így, ha igaz ügyünk nek harangjainkkal megnyerhetjük őt, ami egészen biztosra vehető, akkor a mesterségesen és gyűlöletből felállított határok össze fognak omlani s visszanyerjük a régi határokat és harangjaink visszahozzák a Nagy-Magyarországot és az igazi magyar feltámadást. És addig is, míg ez bekövetkezik, az elszakított országrészekben élő magyar testvéreink reményt, vigasztalást nyerhetnek naponta harangjaink szavával és a budapesti déli harangzó után este telen 8. nyáron, pedig 9 órakor a debreceni „Rákóczi”, „Kossuth” és „Petőfi” harang szavait fogják hallgatni, ezek fogják őket átombra ringatni, amely álom csak mindig a régi Nagy-Magyarország lehet.

Amennyiben a fenti tiszteletteljes indítványomat a nagytekintetű Egyháztanács...

Itten lesz a debreceni egyetem központi épülete, mely most van építés alatt.

Rokonszenves hang a francia sajtóban Magyarország mellett

A „Temps” a kisantant demarsáról. — „Senkinek sem áll hatalmában megtiltani a magyaroknak a keserű bankódást”.

Budapest, június 13. MTI. A Temps vezércikkben foglalkozik a kisantant és Magyarország viszonyának ügyével. Ismerteti a kisantant demarschát, majd a következőket mondja:

A demarch diplomaták szokásos fogadása alkalmával történt, ami arra mutat, hogy jellegére nézve nem volt a szó tulajdonképeni értelmében vett diplomáciai óvás, hanem inkább észrevétel. Valószínű, hogy a magyar külügyminiszter válaszával az ügy elintéződött és nem lesz tovább folytatva. A kisantant kormányai rendkívül érzékenyek minden olyan kritika iránt, amely a trianoni szerződésre vonatkozik, de különösen olyan mozgalom iránt, amely a szerződés területi rendelkezéseinek revízióját célozza. Ezen nincs mit esodálkozni, mert hiszen a három állam nemzeti egysége a béke szerződésben megállapított határok fentartásától függ. Másrészt az is természetes, hogy a magyarok tiltakoznak a békeszerződések ellen, amelyek nagymértékben csökkentették területüket s amelyet területi rendelkezéseiben, valamint politikai kihatásaiban mélyesen igazságtalannak tekintenek.

Senkinek sem áll hatalmában megtiltani nekik hogy keserű bankódást ne érezzenek azon a helyzeten, amely az ő hátrányukra kialakult és senkiscm veheti el azt a reménységüket, hogy ezt a helyzetet a lehetőség határai között diplomáciai és békes eszközökkel egy szép napon orvosolják.

Természetes azonban, hogy ez a megfontolás semiben sem gyengíti a kisantantnak azt a jogát, hogy öröködjek a szerződések tiszteletben tartásán.

Kétségtelen, hogy Bethlen István gróf csak úgy, mint több más politikus, nem mond le arról, hogy a trianoni szerződés ellen tiltakozzék és követelje a szerződés területi rendelkezéseinek a revízióját. — Sokkal felvilágosultabb ember azonban, semhogy tulzott

tanács elfogadja, úgy a „Kossuth” harangalapra 50 pengőt és a „Petőfi” harangalapra szintén 50 pengőt ezenel tisztelettel felajánlok és maradtam a nagytekintetű és nagytiszteletű Egyháztanácsnak

tisztelet híve:

Csomor Gyula,

a „Meteor”-mozgó tulajdonosa.

Egyforma Napok

Erzed néha,

Milyen üres az életed? Hogy ragyogó,

Forgó napjaid mögött milyen

Üresség ásit? Egymás után

Peregnek, — ócska

Gramfon!

— Fekete szenvedés, halál, piros

Szerelem, — és

Nem tudod egy percre sem lerázni az

Egyformaság örök bilincselt

Amelyek bölcsödöttől a

Koporsódig eszrgetik az Unalom

Énekét. — Nézd

A zengő eget

hallgasd az erdő zúgását

a víz moraját, — vagy akár

Kedvesed szemén bámuld a futó

Felhöket; —

Vagy a tavaszi szél bolondos meséit

Figyeld — mindegy:

— mert Ujról nem dalol ma semmi és bilincs a szívós akarat, mely még ideköt...

Demjén József.

Távíratok

BIZALOM MAYER MINISZTERNEK.

Budapest, június 13. Lázár Lajos gazdasági főtanácsosnak a hőmezősárhelyi Egységspárt elnökének vezetése mellett, negyven tagu küldöttség jelent meg ma délelőtt Mayer földmívelésügyi miniszter előtt.

A küldöttség tagjai üdvözölték a minisztert s az őt ért támadásokkal szemben bizalmukról, szeretetükről biztosították. Ugyancsak üdvözölte a minisztert Makó város küldöttsége, számos társadalmi egyesület, gazdasági kör, község és sok kisgazdaszervezet táviratilag biztosította a minisztert ragaszkodásáról és szeretetéről.

ROMANIÁBAN IS TILOS
A „32-ES BAKA” NÓTA.

Négy napi szigorított fogságot kapott egy erdélyi katonakapitány a „32-es baka vagyok én!” miatt.

Brassó, június 11. A bukaresti Dimineata legutóbbi száma tendenciózus riportban arról számol be, hogy a brassói „Korona” étterem kerthelyiségében vasárnap este nagy irredenta tüntetés volt, amennyiben a vadászzenekar eljátszotta a „32-es baka vagyok én!” című budapesti irredenta magyar nótát s ez egy felütözte a hallgatóságot, hogy addig tapsolt, amíg a zenekar újra belefogott a nótába. A hallgatóság sorában románok is voltak s ezek tüntetőleg elhagyták a helyiséget s az esetet jelentették a hatóságoknak.

A Dimineata tudósításából annyit igaz, hogy a Korona kerthelyiségében játszó 3. vadászzenekar zenekara tényleg eljátszotta a „32-es baka vagyok én!”-t, amelyet a táncoló ifjúság megismételtett. A táncolók között románok is voltak akik hasonló lelkesedéssel mutatták ki szimpátiájukat. Egyetlen urnak jutott csak az eszébe, hogy a lelkesen tapsoló közönség magatartásából és a kuplé újra való előadásából irredenta tüntetésre következtesen. Ez el is hagyta a helyiséget és jelentést tett az esetről.

A feljelentésnek mégis lett anyai eredménye, hogy a 3. vadászzenekar zenekarának dirigens-főhadnagyát rapportra citálták és négy napi szigorított fogságra ítélték.

ábrándokban ringassa magát, azoknak lehetősége tekintetében, amelyek a közvetlen jövőben kiálkoznak ezen a téren.

Bethlen István gróf bizonyos idő óta más eszközöket alkalmaz, biztosabb és hatásosabb eszközöket, amely alkalmasak arra, hogy Magyarországnak ismét helyet jutasanak a véglegesen megbékült Európa egyetemében. Bizonyos, hogy a magyar miniszterelnök már idáig is olyan eredményeket ért el, amelyek mindenképen figyelemreméltóak. — A gazdasági talpraállítás terén Magyarország komly eredményeket díszekdhet s bizonyos, hogy politikai talpraállítása is nem kisebb eredményekkel jár.

Ez az ország, amelyet az imperialista Németország döntött katasztrófába, lassanként ki fog szabadulni abból az elszigeteltségből, amelybe a vereség juttatta.

Bethlen István gróf egyes kijelentései s a magyar törvényhozók legutóbbi behangzott bizonyos nyilatkozatai arra vallanak, hogy a budapesti kormány barátságos viszonyt akar kifejleszteni a szövetséges hatalmakkal, elsősorban Franciaországgal. Fontos azonban — mondja befejezésül a cikk — hogy Magyarországnak a kisantant-hoz való viszonyát valóban a kölcsönös bizalom hassa át s hogy ez a viszony a béke igazi szellemébe alakuljon ki.

Nem lehetetlenség ez a trianoni szerződés ellenére sem. Bizonyosság erre az, hogy Magyarország és Románia között tárgyalások folynak, az erdélyi magyar optansügyről és hogy két héttel ezelőtt gazdasági természetű tárgyalások indultak meg Magyarország és Jugoszlávia között.

Közép-Európának a fennálló szerződésekben nyugó békeje attól függ, hogy milyen a viszony egyrészt Budapest, másrészt, Prága, Belgrád és Bukarest között. A nemzetközi helyzetnek olyan oldala ez, amellyel szemben egyetlen hatalom sem maradhat közömbös.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

A SZERELMI
ABC-ét

Játsza el e hó 14-én, Bérczy Ernő vezetésével az a fővárosi színészegyüttes amely ebben a darabban a színjátszása a közönség magasrendű szóra koztatásának olyan tökéletes formáját mutatja be, amelyhez hasonlót a kritika megállapítása szerint ritkán láthatunk. De ritkán találkozunk ennyire össze az író elgondolása színészek játékaival, mintahogy ritkán kerül össze ilyen kisszámú színészcsapatban annyi különféle technikájú művész, mint a szerelmi ABC-ben.

Tóth Böske külső és belső egyénisége kiválóan alkalmas arra, hogy a furcsa akaraterejű, párisi kokott figuráját emberien igazolja a nézők előtt Tóth Böske, a magyar színpad egyik legérdekesebb és legfinomabb eszközökkel dolgozó színésznője és Simone szerepében egészen különös játékot mutat be a közönségnek. Harsányi Rezső, aki a Tűzek az éjszakában öreg sugójával, a régi magyar klasszikus hisztriók magasságáig szökött, az ezüsthajú Michel szerepében a legmeghatóbb emberi figurát állítja a néző elé. Sokan kerülnek öregező Don Juanok olyan helyzetekbe, mint Harsányi — Michel a szerelmi ABC-ben, de kevesen tudnak úgy az életben, — mint a színpadon úgy átsiklani az élet komplikációin, mint ahogy azt Harsányi Rezső, egy gesztussal, vagy egy könyvet leplező mosollyal csinálja, Henri ma nagy párisi kokottba beleszerelő kis fiatalbembert Bérczy Géza játsza és ez a szerep volt az, amellyel ez a megnyerő külsejű fiatal színész valóságban emulátba ejtette a pesti sajtót. Meg kell nézni, ahogy megjátsza azt a jelenetet, egyetlen szó nélkül, hangtalan belső vívdással, — amikor az öreg rué Harsányi—Michel kicikatja őt, a magasabb erkölcsi világrendre. Bérczy Ernő, a darab rendezője egy könnyelmű, szabad-felfogású színészt játszik a darabban. Bérczy Ernő állította ki a Szerelmi ABC. tökéletes együttesét, ő állította be a színészeket, elképzelhető, mit jelent a színpadon, ha a saját maga számára ép egy belyárgató színészt váltott ki. Szász Géza és Karátsón Piri, a legkitünőbb két fiatal epizódista egészít ki az együttest, — ez a gárda jelenik meg folyó hó 14-én és a közönség, amely látni fogja az előadást, egy világvárosi élménnyel gazdagabban távozik a színházból.

A klinikán az
orvosVizvezetéknel,
csatornázásnál

pedig

Fülöp Miklós

bádogos és szerelőmester nyújt segítő kezét.
Debrecen, Csapó-u. 3.
Telefon 917.

Mozgósínházak műsorai.

Víg-sínház:

Péntektől vasárnapig.

Junius 14-től 16-ig.
Kizárólag csak 16 éves felüliek nézhetik meg!

Hugó Betaur világhírű regényének filmváltozata:

A BANATOS UTCA.

Bécs életképei az inség napjaiból.
Modern nagyvárosi dráma.
9 felvonásban.

Főszereplők:

Greta Garbo, Asta Nielsen, Eszterházy Agnes, Werner Krauss,
Tolstoj grófnő és Einar Hanson.

Megelőzi:

A REJTELMES ÉJ.

Társadalmi dráma, 6 felvonásban.

Főszereplők:

Adolphe Menjou, Nora Lane
és Evelin Brent.

Uránia:

Péntektől vasárnapig.

Junius 14-től 16-ig.

Milton Sills, Doris Kenyon és
Montagu Love szereplésével:
SÓLYOMPÉSZÉK.

Érdekes vígjáték, a newyorki életből, 9 felvonásban.

Megelőzi:

A KÉT IMPOSZTOR.

Érdekes kalandok a tengerész-kadétok világából, 7 felvonásban.

Főszereplők:

Douglas Mac. Lean, Shirley Mason
és Wade Boteler.

Meteorban szombaton: Hírnev és szerelem. Egy fiatalember kalandja Amerikában 7 felvonásban és Az elvarázsolt sziget. Történet az óceánok világából 6 felvonásban. Előadások: 7 és 9 órákor.

Weisz kelmefestő

Arany János-u. 7.

fest, tisztít.

Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

Az országos dalosünnep alkalmával június hó 28, és 29-én pénteken és szombaton este 9 óráig, június hó 30-án vasárnap reggel 7 órától déli 12 óráig tarthatnak nyitva az üzletek

Debrecen kereskedő és iparos érdekeltsége számolva azzal a kivételes nagy idegenforgalommal, melyet az országos dalosünnep városunkba vonzani fog, a dalos verseny napjaira záróra meghosszabbítást kért. A záróra meghosszabbítás egyformán érdeke a kereskedőknek, iparosoknak, valamint magának a fogyasztó közönségnek is. A nehéz gazdasági helyzet okozta forgalomnélküliség indokoltá teszi, hogy a dalos napokon a megduzzadt forgalmat a kereskedők és iparosok üzleteiknek a rendesnél további nyitvatartása által kihasználhassák, a Debrecenbe jövő nagyszámú idegen fogyasztó közönségnek pedig egyenesen érdekében áll, hogy be-

vásárlásait a dalosversenyek után az esti órákban és vasárnap délelőtt is eszközölhesse.

Figyelemmel erre a m. kir. kereskedelemügyi miniszter 101.134—1929. K. M. sz. rendeletével megengedte, hogy az országos dalosünnep alkalmával június hó 28. és 29. napjain (pénteken és szombaton) este 9 óráig, június 30-án (vasárnap) reggel 7 órától déli 12 óráig tarthatnak nyitva az üzletek.

Az égetett szeszes italok árusítása azonban a június hó 30-ára eső vasárnapon is tilos s a husfélközül csupán a halfélék, élő és ölt baromfi árusítható 12 óráig, míg az egyéb husneműek e napon is délelőtt 10 óráig árusíthatók.

F. Varga Lajos esperes meglátogatta a debreceni ref. elemi iskolákat

Junius 12. és 13-ik napján Debrecenben időzött F. Varga Lajos esperes Veress Bálint egyházmegei jegyző társaságában. Céljuk az volt, hogy a református elemi iskolákban az évi látogatásokat megejtsek. Természetesen a majdnem száz osztályt ketten nem tudták volna meglátogatni, ennélfogva Molnár Ferenc debreceni lelkész, iskolaszéki elnök a helybeli

lelkészeket is felkérte, hogy legyenek segítségére az esperesnek ebben a nagy munkájában. A lelkészek szíves örömmel vállalták is ezt a feladatot.

A két nap alatt minden osztályt meglátogattak és arról 13-án délután 5 órákor az egyház tanács-termében történt a beszámolás. — Előbb F. Varga Lajos esperes és Kulin Imre egyházmegei gondnok elnöke alatt értekezletet tartottak azok, akik segédkeztek az iskolalátogatásban, utána pedig a megjelent tanítóság részvételével tovább folyt az értekezlet, de már egészen ünnepélyes keretek között. A tanítói vegyes kar Bodnár tanítóképzőintézeti ének és zenetanár vezetésével gyönyörű ének számot adott elő. Utána felhangzott: „Te benned bízunk elejétől fogva”.

Az esperes bibliát olvasott, s utána költői gondolatokban gazdag és igen tanulságos bibliamagyarázatot tartott majd buzdó imát mondott. — Ismét az énekar szerepelt.

Ezután az esperes a megjelent tanítósághoz intézett beszédet, kifejezve, hogy ugy a maga részéről, mint azok részéről, akik az iskolalátogatásban segítettek neki, a legteljesebb meglegedését fejezi ki tapasztaltak felett.

Jeney Mihály tantestületi elnök a tanítóság nevében hálás köszönetét fejezte ki ugy az esperesnek, mint a lelkészeknek, hogy az iskolákat, illetőleg az egyes osztályokat meglátogatták, egyben kiemelte, hogy ez a mostani esztendő nagy megpróbáltatásokat hozott a tanítóságra, nemcsak azért, mert a hosszan tartó és kegyetlen hideg tél miatt kellett szünetet rendelni az iskolákban, hanem az újév óta dühöngő kanyarójárvány és más betegségek tömegesen vonták el a gyermekeket a tanulástól és ezért minden tanítónak megfeszített munkával kellett pótolnia, amit különben beosztottan elvégezhetek volna.

Annál nagyobb az örömiük, hogy az elismerés szavát hallják, így, hogy az egyház és haza javára ezután is mindannyian hiven munkálkodni fognak.

TISZANTULI

DEBRECEN, JÓZSEF KIR.
HERCEG UCCA 1. SZ. ALATT

HIRLAP

KÖNYV-
ÉS
LAPKIADÓ
R. T.

Készít könyveket, üzleti és kereskedelmi nyomtatványokat, falragaszokat, meghívókat, levélpapírokat, röplapokat, szóró cédulákat olcsón és izléses kivitelben

Telefon 7-88.

A
„DEBRECENI”
TISZANTULI HIRLAP
DEBRECENI
HETFOI UJSÁG
„BIHAR”
KIADÓHIVATALA.

Gyászrovat

Szabó Andrásné született Kovács Julianna életének 50-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 14-én délután 5 órakor lesz, a Homok utca 110. számú gyászháztól, az Arpád téri ref. templomban tartandó ima után, a Péterfia utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Kovács Károly 8 hónapos korában elhunyt. Temetése folyó hó 14. napján délután 5 órakor lesz, a Zápolya utca 27. számú háztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Péterfia utcai temetőbe. — A temetést Csúrka „Kegyelet” tem. váll. rendezi.

Csellei Bálint honvéd, életének 21. évében elhunyt. Temetése folyó hó 14-én délelőtt 10 órakor lesz, az I. sz. Honvéd és Közredészeti kórháztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Hatvan utcai temetőbe. A temetést Dankó temetkezési vállalat rendezi.

Vámosi Róza életének 9-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 14-én lesz, a Szent Anna utcai temető kápolnájából, a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszertelés után, a Szent Anna utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Özv. Borbély Jánosné szül. Kovács Zsuzsanna életének 63-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 14-én délután 5 órakor lesz, a Kossuth utcai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Kossuth utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

— Búcsú-ünnepély László Imre tiszteletére. A városi nyomda személyzete, László Imre nyugalombavonulása alkalmából, vasárnap, (folyó hó 16-án) este 7 órakor, az Arany János ucca 39 szám alatti egyesületi helyiség udvarán, búcsúünnepélyt rendez. Az ünnepély sorrendje: 1. Zene. 2. Búcsú beszédek: a) a személyzet nevében; b) a helybeli nyomdák nevében; c) az egyesület nevében. 3. Zene.

— A Mansz. „Erzsébet” vegyeskar műsoros estélye. A Mansz. „Erzsébet” vegyeskara, június hó 16-án, este 8 órai kezdettel, műsoros estélyt rendez, a Széchenyi uccai Otthonában. A kintűnően összeállított műsort az alábbiakban közöljük: 1. Nem, nem soha. Énekli a vegyeskar. 2. Orosz István szavai. 3. N. Arany Irén énekszáma. 4. Juhász Búcsú szavai. 5. Hold-sugaras éj. Énekli a vegyeskar. 6. Vig monológ. Előadja: Osgyáni Gizike. 7. Dalmy Gabriella táncszáma. 8. Csósz Lászlóné zongoraszáma. 9. Záróbeszédet mond Mezey Béla ref. lelkész, az egyesület főtitkára. 10. „Dalegyveleg”. Énekli a vegyeskar. Vezényel Csósz László karnagy. Belépődíj nincs. Műsormegváltása kötelező. Az estély előreláthatólag sikeresnek ígérkezik, melyre ezúton hívja meg a vegyeskar barátait, a tagokat, valamint azok hozzátartozóit az elnökség.

— Lopás miatt keres a rendőrség egy koldust. Novák Erzsébet, Timár ucca 23. szám alatti lakos, feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a lakásából lopott. Novák Erzsébet az udvaron tartózkodott, de a lakás ajtaját nyitva hagyta, sőt a szobában levő szekrény ajtó is nyitva volt. A házba beállított egy 35 év körüli, kopott szürke ruhába öltözött férfi, aki ennivalót koldult. Ez az ember benyitott minden lakásba és Novák Erzsébet lakásából, a nyitott szekrényből elvitt néhány pengő készpénzt, azonkívül 40—50 pengő értékű fehérneműt és selyemkelmét. — A rendőrség erélyes nyomozást indított a tolvaj koldus kézrekerítésére.

A debreceni törvényszék egy-egy évi börtönre ítélte a „Takarékosság” csalóit

Papát, mamát kerítettek és meghamisított könnyűvel becsapták a kereskedőket.

Pár hónappal ezelőtt részletesen beszámolt a „Debreczen” a „Takarékosság” intézmény csalóinak ügyéről. Ifj. Nagy Sándor és társai elhatározták, hogy anyagi helyzetük megjavítására nem a divatjátmult nehéz munkát, hanem egy könnyebb megélhetési eszköz vesznek igénybe. Hallották hírt a Takarékoság jól bevált intézményének és gondolták, hogy ez nekik is be fog válni.

Ifjú Nagy Sándor elment egy Keresztesi Albert nevű társával a „Takarékosság” irodájába és ott

bemutatta Keresztesit, mint ingatlan tulajdonos papát, aki okmányokkal igazolta, hogy ő az öregebbik Nagy Sándor, ifj. Nagy papája, aki kezességet vállal a fiáért.

Mint hogy a mamára is szükség volt a hitel igénybevételéhez, a társak elmentek mamát keresni.

Ez a barna asszony jó lesz mamának!

mondta Keresztesi egy ismerősükre, aki tényleg vállalkozott erre a szerepre és így közös erővel

kieszközöltek egy 100 pengő hitel keret erejéig szóló takarékosági könyvet a Takarékoságnál.

Mint hogy azonban a 100 pengőért nem sokat lehet vásárolni, két másik társukkal együtt

x Springernői semmi sem drágább mint máshol, sőt olcsó árakból viszont eladók és közintézmények részére 15 százalékos engedményt nyújt. Springer papír-, fényképezőeszközök szaküzlete. Telefon 10—57. szám.

— Klein Mór szabadlábra helyezte a vádtanács. Pár nappal ezelőtt megírtuk, hogy Klein Mór derecskei terménykereskedőt, Preineszberger Jenő központi vizsgálóbíró család miatt tartóztatta, miután furfangos módon több gazdálkodót, kb. 12 ezer pengő erejéig megkárosított. Klein Mór védője: dr. Aczél Jenő útján felfolyamodással élt a letartóztatást elrendelő végzés ellen. A felfolyamodást tegnap tárgyalta a debreceni törvényszék vádtanácsa és nagyobb kaució ellenében elrendelte a terménykereskedő szabadlábra helyezését. A kauciót Klein Mór barátai pár napon belül összeadják és ekkor majd szabadlábra helyezik a megtévedt kereskedőt.

kijavították a könyvet háromszáz pengőig szóló vásárlásra.

Igy azután felkészülve összevásároltak ruhát, cipőt, harisnyát, ékszereket és az egész „zsákmányt” betették a zálogházba. A kapott pénzből előbb egy kis bankettet csaptak, azután egyikük vett részletre egy kerékpárt, a másikuk pedig komoly foglalkozást választott, — kassza-fúró gépet akart venni!

Időközben azonban az egyik cégnél rájöttek a hamisításra és kezdték kerestetni az ifjú Nagy Sándort. Minden felé keresték a városban,

ő pedig ezalatt nyugodtan várt a rendőrségen, — hogy a biciklire számot kapjon.

Valahogy nesztét vette azonban a dolgnak, mert egyszerre csak meglépett.

Keresések, körözések után végre lefűlelték és tegnap állott a bíróság elé az egész társaság. A debreceni kir. törvényszék Dankovich-tanácsa a megtartott tárgyaláson dr. Nagy Samu, dr. Fráter Sándor és dr. Markovits Lajos ügyvédek, védőbeszédei után

bűnösnek mondotta ki őket család és okirathamisításban és ezért ifjú Nagy Sándort és Keresztesit 1—1 évi börtönre, két társukat pedig 2—2 havi fogházra ítélte.

Az ítélet jogerős.

— Eljegyzések. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő eljegyzéseket jelentették be Fekete Gábor—Safranka Margit. Szekeres Mihály—Csescsödi Erzsébet. — Róth Elemér—Galambos Mária. Muzsik Imre—Kóris Julia. Cimber Imre—Farkas Eszter.

— Születések. — Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Burholcz Sándor gazdálkodó, f. Lajos. Czirják János gazdálkodó, fiú László. Tamás István tanár, fiú László. — Horváth Lajos kazánmosó, fiú Béla. Flórián Lajos cipész, fiú Imre.

— Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Bozók Kálmán ref. 27 éves Péter fia ucca 38. szám. — özv. Borbély Sándorné ref. 63 éves, Péterfia ucca 15 szám.

Egységspárti körzetek társas vacsorái

A Debreceni Egységspárti körzeti elnökségei részéről felkérteünk tévedések elkerülése végett a következők közlésére.

Most szombaton, június hó 15-én a 31—32. sz. körzetek által rendezett pártvacsora tartatik meg a Homokkertben Harsányi Gusztáv u. 9. sz. alatt levő Tóth István-féle nagyvendéglő összes termelőiben.

Július hó 6-án este 8 órakor lesz, azután a 2, 6, 8, 9, 10. számú körzetek társasvacsorája a Péterfia u. 55. sz. alatt levő Görög József „Galamb”-hoz címzett vendéglő helyiségeiben.

Mindkét társasvacsorára a párttagok ezennel is meghivatnak a rendezőség által, tekintet nélkül arra, hogy melyik körzetben laknak.

A vacsorajegyek mindkét körzetben előjegyezhetők a körzeti bizottságok vezetőségeinél a jelzett körzeti helyiségekben: és pedig a június 15-iki vacsorára a Tóth István vendéglőjében Harsányi Gusztáv u. 9. sz., a július 6-iki körzeti vacsorajegyek pedig a Görög József vendéglőjében Péterfia u. 55. sz.

— Az Egyetértés dalegyület bemutató előadása. Az Egyetértés önképző dal- és zeneegylet az „István gőzmalmi dalkör” és a „Máv. műhely” lev. te. vegyeskara bevonásával, 1929. június hó 15-én, este 8 órai kezdettel a Máv. „Egyetértés” dísztermében, a debreceni Országos Dalosversenyen előadandó darabjaiból, bemutató előadást rendez. Helyárok: Páholyülés 1.50 pengő, I. rendű ülőhely 1.20 P., II. rendű ülőhely 1 pengő, III. rendű ülőhely 80 fillér, állóhely 60 fillér. Műsor: 1. Nyitány. Előadja az „Egyetértés” fúvós zenekara. Vezényel: Behabetz Miklós karnagy. 2. Szabados: Hiszekegy. Előadja az összkar. 3. Bevezető beszéd. Tartja Farkas Károly, Máv. mérnök. 4. a) Sztára S.: „Nem loptam ér életemben...” b) Demény—Szegő: „Esik eső...” c) Demény—Szegő: „Megyen már a hajnal csillag” A vegyes összkari darab. Előadja az „István gőzmalmi dalkör” és az „Egyetértés” Vezényel Szigethy Gyula karigazgató. 5. Sextet. Előadják: — Moldván I., Gömör B., Hóra F. Hóra K., Seichert R., Siroky Gy. 6. a) Demény D.: „Tamási bíró háza”. Kormányzói díj. I. csoport, kötött versenydarab. b) Sztára S.: „Hegyi beszéd”. A nehéz műdalcsoporthoz kötött versenydarabja. Előadja az „Egyetértés”. Vezényel: Szigethy Gyula karigazgató. 7. Tuba Károly: Dalolatok. Szavalja: Földesi Lajos. 8. Népdalegyveleg. — Zöld Károlytól. A népdalcsoporthoz kötött versenydarabja. Előadja az „István” gőzmalmi dalkör. Vezényel: Kovács Kálmán karnagy. 9. a) Sztára S.: „Magyar zsoldár”. b) Stojanovics: „Fekete szem éjszakája”. c) Stojanovics: „Érik a búzakalász...” d) Erkel F.: Himnusz. A verseny összkari darabjai Előadják az „István” gőzmalmi dalkör és az „Egyetértés”. Vezényel: Szigethy Gyula karigazgató. 8. b) Demény Dezső: „Tamási bíró háza”. Kormányzódíjas kötött versenydarab. c) König Péter: „Virrasztók éneke”. A vegyeskari csoport kötött versenydarabja. Előadja a Máv. Levente vegyeskara. Vezényel: Szoleczky Ede karnagy. Műsor után tánc reggelig. A tánchoz a zenét Moldván J. 10 tagú vonózenekara szolgáltatja.

Gyönyörű fürdőruhák

gummi övek, cipők, sapkák és strand napernyők jutányosan kaphatók

Antalfy Gyula sportruházában, Szent-Anna-u. 10—12. Telef. 9-72

Halló!

Széchenyi ut 31. sz. alatt a „Széchenyi” című vendéglő szép nyári helyiségei megnyitlak, hosszú időn át mint főszakács nagy üzletekben működő, a keze alatt levő konyha híresnek lett elismerve, jelenleg is elsőrendű hordós, üveges Tokaji borok, sörök és konyha áll a kedves vendégeinek rendelkezésére f. hó 15-étől minden nap rádió hallgatós és hangszórózás Tisztelettel pártfogást kér a tulajdonos

Makay Károly vendéglős. Széchenyi-u 31.

Halló!

Halló!

— **Előléptetett tanárok.** A kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére Majoros Béla, debreceni állami Fazekas Mihály reáliskolái, továbbá Varga János kisvárdai állami „Besseney György reál gimnáziumi” tanárt, az áll. rendszerű VI. fizetési oszt. 3. fizetési fokozatának megfelelő X. fizetési fokozatba léptette elő.

— **A palagi hősi emlékmű leleplezése.** A kassai gazdasági akadémia hősi halottainak emelt bronzszobor leleplezési ünnepélye, folyó évi jún. hó 20-án, délelőtt 11 órakor lesz a debreceni m. kir. gazdasági akadémia az ottani és egyben a kolozsvári gazdasági akadémia hősi halottainak együttes emlékével. — Felkértnék mindazok a volt kassai kolégák, akik ezen országos jellegű ünnepélyen részvenni chajtanak, e szándékukat előzetesen jelentsék be, illetőleg írásban közölik a debreceni gazdasági akadémia (Bakos László tanár címén) hogy az esetleges elszállásról kívánságra gondoskodás történhessen.

— **Meg akarják reformálni a férfidivatot.** Több kiváló angol festő, színész, orvos, tanár és pap vezetése alatt szövetség alakult a férfiruházat egyszerűsítésére. A felhívás, amelyet első helyen Inge, a Szent Pál székesegyház dékánja írt alá, hangsúlyozza, hogy a női ruházat reformjának tanulságait kell alkalmazni a férfiruházatra is, azt könnyebbé, egyszerűbbé és egészségesebbé kell tenni. A felhívás szerint minél kivesebb ruhát viseljenek a férfiak, annál jobb. A jelenlegi viselet egészségtelen és ostoba. A férfiak a ruha begombolásával töltik a nap jelentékeny részét. Ma már olyan inget próbálnak dívatba hozni, amelyeknek nem kevesebb, mint husz gombja van. Az ideális férfiruházat szabadnyakú ingből, egyszerű zubbonyból és rövid nadrágból állana. A szövetség főcélja, hogy leküzdje az e viselet elleni jelentkező társadalmi előítéleteket.

— **Fejbelőtte alvó szerelmesét,** — **azután önmagával végzett.** Kecskemétről írják: Életveszélyes állapotban került ak eckeméti kórházba Steiszner Mária, nagykőrösi, 17 éves, gazdasági cselédleány. Súlyos sebe ellenére eszméletlen van. Bal halántékán hatolt be a revolvergolyó, mely valahol a koponyaalap táján akad meg. Steiszner Mária Nagykőrösről hozták a kecskeméti kórházba. A lány unokanővérével a délutáni nagy melegben a tanya mellett a fák árnyékában aludt, amikor Kun József 22 éves napszamos odalopódzott hozzá és revolverével rálőtt az alvó leányra. Rögtön ezután a legény saját maga ellen fordította a fegyvert és fejbelőtte magát. A legény azonnal meghalt. A leányt pedig súlyos állapotban, fejlődéssel a kecskeméti kórházba szállították. A merénylet oka valószínűleg féltékenységre volt, mert Kun József hosszú ideig udvarolt Steiszner Mária-nak, akit az utóbbi időben gyakran látott együtt egy másik legénnyel.

— **Vizsgák a református főgimnáziumban.** Pénteken kezdődnek meg a vizsgák a református főgimnáziumban. A felsőosztályosok vizsgáját a VI. osztálytól az alsó osztályosokét az I. osztálytól tartják. A felsőbb osztályokban dr. Lencz Géza egyetemi tanár, az alsóbb osztályokban dr. Erdős Károly egyetemi tanár, a vizsgaelnökök. A vizsgálatok pénteken, szombaton és a jövőhéten hétfőn, kedden folynak le.

Már csak ebben a hónapban lehet régi ötpengőssel fizetni

A múlt esztendő végén kibocsájtott sötétzöld színű ötpengősök már csaknem kiszorították az 1920. március elsején kibocsájtott világosabb színű ugyanilyen értékű bankjegyet. Már csak elvétve lehet egyet-egyét látni a forgalomban. A közönség egy része, — mondhatni nagyob része — el is felejtette a régi ötpengősöket, melyeknek már csak ez a néhány hetük van hátra és azután teljesen kikerülnek a

forgalomból.

A pénzügyminiszter rendeletére a régi ötpengősökkel csak 1920. július 1. napjáig lehet fizetni, azután már csak az újabbak lesznek forgalomban. — Akiknek tehát még sok régi ötpengős pénzük van, még ebben a hónapban tudhatnak rajtuk, mert a jövő hónaptól kezdve senki sem lesz köteles azokat elfogadni.

Sok díjat küldenek a debreceni országos dalosversenyre

Budapest székesfőváros Szentgyörgyi István irredenta szobrát ajánlotta fel.

A napokban jelentették, hogy a kormányzó díjat küldött az országos debreceni dalosverseny nyertesek jutalmazására. Ezen az első díjon kívül a mai napig verseny vezetőségéhez még több díjat küldtek be, amelyekkel a magyar országos dalosversenyek debreceni országos dalosversenyeinek nyertesét jutalmazzák. A díjak nagyré-

sze ezüst serleg, köztük több ezüstből készült babérkoszorú, továbbá egy ezüstveretű ébenfából készített vezénypálca, számos plasztikai művészeti munka, amelyek élénkséget visznek a díjak csoportjába. Budapest székesfőváros Szentgyörgyi István szobrászművészek a Téli e. bronzból készült irredenta szobrát ajánlotta fel.

Stressemann beszéde a Népszövetségben

Németország fenntartja a jogot, hogy továbbra is sikrasszálljon a kisebbségek érdekében.

Madrid, június 13. A népszövetségi tanács nyilvános ülésén Adachi részletes felvilágosítást adott a tanács bizottság által elfogadott jelentésről.

Dandurand kanadai delegátus kijelentette, hogy meg van elégedve a kisebbségi eljárásban elért javításokkal.

Ezután Stressemann nyilatkozatot tett, amelyben az eljárási mód egyes javítását kritikailag méltatta. Ujtitást jelent a kisebbségi panaszok statisztikájának közzététele. Javításnak mondható az a lehetőség is, hogy a hármashatározatok a tanácsülések közötti üléseket tarthatnak és hogy kivételes esetekben e bizottságokat öt tagúra lehet erősíteni. A kisebbségek szempontjából végül jelentős, hogy a kisebbségi bizottságoknak intervenciósi lehetőséget adnak. Ha hozzá járul

ezekhez a javításokhoz, ez Dandurand kanadai delegátus hozzájárulására vezethető vissza. Stressemann rendkívül sajnálatának adott kifejezést afelett, hogy a német emlékirat értékes kezdeményezéseit, így az állandó kisebbségi bizottságok megalakítását, valamint a fajrokon országoknak a tárgyalásokból való kizárása Németország által javasolt felfüggesztését nem vették figyelembe.

Németország elvi felfogásának fenntartása mellett, még nem tekinti a mostani döntést véglegesnek, hanem fenntartja magának azt a jogot, hogy továbbra is sikrasszállhasson a kisebbségi kérdés tisztázása érdekében. Végül kijelentette, hogy e fenntartások mellett a jelentéshez, most előterjesztett formájában és szövegezésében, hozzájárul.

Hőség, vihar, ciklon és felhős szakadás Európa több helyén

Bessarábiában 28 halottja van a viharoknak. — Ukrajnában háromszáz ház összeomlott és többben odavesztettek.

Páris, június 13. A francia fővárost valóságos hóhullám látogatta meg. Délben árnyékban 30 fokot mértek.

Estére megeregt az eső és az idő hirtelen hűvösebbre fordult.

Brüsszel, június 13. A tegnap esti vihar igen sok kárt tett a fővárosban. A szélvész eserepeket s ablaktáblákat tépett le, a házak tetéjét sok helyütt elcsodorta. A kávéházak terraszáról lesodorta az asztalokat székeket a reklámtáblákat a földhöz vágta, a plakátokat leszakgatta, az áramvezetéseket pedig annyira megrongálta, hogy a villamosáram hosszabb időre megszakadt. Az egyik színházban előadás folyamán a szél

hirtelen bezúrt a ablakokat s a

következő pillanatban hatalmas víz ömlött a nézők nyakába, akik hanyat-homlok rohantak menekülni keresni.

Riga, június 13. Ukrajnában borzalmos erejű ciklon dühöngött. Egyedül Kiew városában több mint 300 házat döntött halomba az orkán ereje. Az áldozatok számát még nem tudják megállapítani. Több ezer állat odavesztett.

Bukarest, június 13. Bessarábiából rendkívül heves felhős szakadásokat jelentenek. Több helyiség valósággal víz alá került.

A kár több mint 11 millió leut tesz ki.

Az egyik faluban 6 ember vesztette életét. Egy másik faluban egy egész

család vízbe fullt. Az áramvezetékek mindenütt megrongálódtak.

A halálok számát Bessarábia területén 28-ra becsülik, de ez a szám még egyáltalán nem végleges.

A viharsújtotta vidékkel egyelőre nem lehet érintkezni.

Constanza vidékén szintén heves vihar tombolt. Constanzaiban időző olasz aviatikusok egyikének vizirepülőgépét a háborgó hullámok nyílt tengerre ragadták és csak több órai fáradozás után sikerült ismét lehorgonyozni a gépet. 4 repülőgép megrongálódott.

A ZEPPELINRE JOGOSULTANUL BELOPÓZKODNI — MAGÁNLAKSÉRTÉS.

Berlin, június 13. Ismeretes, hogy amikor a Graf Zeppelin Amerikába akart indulni, négy fiatalember elbújt a léghajóban, azt remélve, hogy ők is megtehetik a nagy utat, annak ellenére, hogy nem fizették le a viteldíjat. A léghajó elindulása előtt a fiatalembereket leszállították s a bíróság most ítélkezett felettük.

Magánlaksértés vétségében mondták ki őket bűnösnek s 18—21 napi elzárásra ítélték mind a négyőjüket.

— **Gyermekparalízis lépett fel Szatmárnémetiben.** Szatmárnémetiből jelentik: A városban fellépett a gyermekparalízis, amely igen nagy izgalmra ad okot. A tegnapi nap folyamán ketten haltak meg. Hat gyermekparalízises beteget ápolnak a kórházban. Bukarestből megérkezett a szérum és a szükséges óvintézkedéseket is megtették.

— **Görögországi tanulmányút.** Haris Pál budapesti görög konzul nagylelkű hagyatékából Hariseion alapítvány jövedelméből, gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter, kétféle tanulmányútat rendszeresített Görögországba. Egyrészt két-három fiatal tudós utazhat évenként ösztöndíjjal Athénbe és más görög városba, arcológiai, vagy történeti, vagy bizantinológiai tanulmányok folytatására. Kiküldetésben részesültek ez évben dr. Kerényi Károly, budapesti egyetemi m. tanár, dr. Mody Mihály győri weceumi tanár és dr. Láng Nándor debreceni egyetemi tanár, másrészt a tanulmányi és a tanítás elmélyítése érdekében csoportos tanulmányutakat rendeznek s erre az útra a kiküldött tanárok, júli. hó 4-én indulnak Budapestről. — Salonikin át Athénbe.

— **Az Egységspárt 2, 6, 8, 9, 10. sz. körzeteinek együttes pártvaesora.** A címben jelzett öt körzet elnöksége a „Galambhoz” címzett vendéglőben tartott népes körzetközi értekezleten elhatározta, hogy július hó 6-án, szombaton este 8 órai-kezdettel a „Galambhoz” címzett vendéglőben, (Péterfia u. 55. szám) körzetközi pártvaesort rendez. Erre meghívja a főispánt, Szentpéteri Kun Béla, Ruffy Varga Kálmán alelnököket, Paur Ödön igazgatót és a párt központi vezetőségét. Az egyes körzetek elnökségeiből szűkebbkörű bizottság alakult, amely előkészíti a nagyszabásúnak ígérkező körzetközi pártvaesortát.

x Mindenki váltsa meg a dalosverseny általános belépőjegyét, mely a városi házipénztárnál és az összes dobánytőzsdékben kapható. Ára 2.30 A jegy az összes csoportversenyekre s a színház kivételével az összes ünnepélyekre, helépésre jogosít.

A Bika kávéház új cigány-primása. Kiss Béla, a népszerű cigány primás tudvalevően két és fél hónapra távozik Debrecenből és a balatoni fürdőhelyeken fog működni. A Bika étterembe erre az időre új cigányzenekar jön, mégpedig Gáspár Lajos, hírneves cigányprimás zenekarával. Gáspár Lajos a kaposváriak kedvenc cigányprimása volt, majd később házamosabb ideig játszott Budapesten a „Spalaritsban”, a „Bodóban” és a „Pannoniában”.

A Nyírbátori HÉV dalárdája a városi Boesckay-ruhában vesz részt a júniusi dalosversenyen. A Debrecen-Nyírbátori HÉV. vasút kalauzai, munkásai azal a kérelemmel fordultak Debrecen város tanácsához, hogy a júniusi dalosversenyen a Boesckay-ruhákban jelenhessenek meg. Ezeket a díszruhákat tavaly csináltatta a város a lovasnapokra s akkor Debrecen díszbandériuma használta. Most a tanács úgy határozott, hogy teljesíti a Nyírbátori HÉV. dalárdistáinak kérését, de kikötötte, hogy felelősséget kell vállalniok a ruhákért.

Hétfőn vegye meg a Debreceni Hétfői Ujságot.

Sas támadta meg a fürdőző leányokat. Berlinből jelentik: — Schwarzort fürdőhelyen, amely a Keleti tenger partján fekszik, egy hatalmas sással szörnyű küzdelmet vívott három fiatal lányka. A lányok a tengerparton fürödtek, mikor a sas, amely már hosszabb idő óta keringett fölöttük, lecsapott rájuk. A ragadozó madár nyilvánvalóan kisebbnek és könnyebbnek gondolta a zsákmányát, minthogy a leányok elég mélyen bent voltak a vízben s így csak testük kis része látszott ki. A harc azonban így is igen heves volt s a lányok nagy ügyvel-bajjal széthasogatott vérző karal tudtak kimenekülni a tengerből, mire a sas lemondott a további próbálkozásról. A lányok kiáltozására a környéken foglalatosságú emberek összerohantak s előkerült a düna öre is, akinél vadászfegyver volt. A sas a támadás helye fölött keringett, de nem szállott olyan alacsonyra, hogy meglehetet volna kockázatos a lövést. Végre is az egyik férfinék jó gondolata támadt. Társaikat a parton hagyva, ő maga bement a tengerbe s egy rövid ást vitt magával. Számításban nem csalódott, mert a sas nyomban észrevette és lecsapott rá a magasból. A férfinék sikerült azután a sasra olyan ütést mérni, hogy az megszedülve belebukott a vízbe, de így is hosszabb ideig tartott, amíg agyon tudták verni. A sas valóságos óriás a maga nemében mert kiterjesztett szárnyainak hosszúsága két méter hatvan centiméter. A hatalmas ragadozó tetemét átadták a memeli révkapitányságnak, amely azt a kőnői egyetemnek fogja ajándékozni Amerikából már többször jelentették, hogy a ragadozó madarak emberekre támadtak, de Európában annyira ritka az ilyesmi, hogy a mostani eset általános feltűnést keltett.

Egy spanyol orvos állítólag felfedezte Stradivári lilkát. Egy spanyol orvos állítólag nyomára jött Stradivarius híres régi olasz hegedűkészítő lilkának és sikerült neki olyan összeállítású folyadékot felfedezni, hogy az azal impregnált hegedű fája nagyszerűen rezonál. Az ilyen eljárással készült hegedűkről hírneves művészek a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak.

RÁDIÓ-MŰSOR

PÉNTEK, JUNIUS 14.

BUDAPEST, 9.15: A m. kir. I. honvédegyezred zenekarának hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 12.00: Déli hangverseny az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Horváth Gyula és cigányzenekarának hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 4.00: Onkel Hanna mesédélutánja. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. — 5.10: Rásonyi Nagy László dr. a Magyar Tudományos Akadémia könyvtárának előadása: „Oroszország és Ázsia”. — 5.45: Szórakoztató zene. — 5.00: Gyorsirás tanfolyam. — 7.35: Francia nyelvoktatás. — 8.10: Ilahy Lajos felolvasása: „A rádió”. — 8.35: Hangverseny. — 10.10: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: debreceni Kiss Béla és cigányzenekarának hangversenye a Studióból.

BERLIN, 5.00: Szórakoztató zene. — 7.00: Előadás a vasútépítésről. — 8.00: Auber: „A portici-néma” című operájának közvetítése.

BRESLAU, 4.00: Asszonyok tanácsadója. — 4.30: Szórakoztató zene. — 8.15: Házi zenekar.

FRANKFURT, 12.15: Gramofonzene. — 4.35: Háziasszonyok délutánja. 5.45: Szórakoztató zene. — 8.15: Delibes „Lakme” című operájának közvetítése.

KASSA, 12.05: Déli hangverseny. — 5.10: Zenekari hangverseny.

LAUSANNE, 12.38: Gramofonzene. — 1.02: Gramofonzene. — 4.25: Tánczene. — 6.00: Gramofonzene. — 9.15: Könyvszemle. — 10.05: Gramofonzene.

MILÁNÓ, 11.15: Gramofonzene. — 12.20: Rádiókvintett. — 1.35: Jazzband. — 4.30: Gyermekkarének. — 5.00: Jazz-band. — 8.30: A házi zenekar szimfónikus hangversenye.

NÁPOLY, 4.50: Előadás urak részére. — 5.00: Délutáni hangverseny. — 9.02: Verdi: „Rigoletto” című operájának közvetítése. — 10.50: Legujabb hírek.

POZSONY, 4.30: Délutáni hangverseny. — 6.05: Gramofonzene. — 10.25: Kávéházi zene.

TORINÓ, 5.00: Délutáni hangverseny. — 8.55: Kamarazene. — 11.00: Jazz-band.

WIEN, 11.00: Délelőtti zene. — 2.45: A gráci városi zenekar ünnepi hangversenye. — 5.30: Zenekadémia. — 8.10: Ékszeres Strauss János kincseskamrájából, Zenekari hangverseny.

VALUTÁK.

Angol font	27.87
Cseh korona	17.01
Dínár	10.05
Dollár	572.70
Francia frank	22.50
Lei	3.41
Lira	30.20
Német márka	136.95
Osztrák schilling	80.70
Svájci frank	110.55
Hollandi forint	231.10
Dán korona	153.00
Lengyel zloty	64.35
Svéd korona	153.55
Spanyol pezeta	81.05
Norvég korona	153.05
Belga frank	79.75

x Vizsgái jutalomkönyvek legnagyobb választékban, ifjúsági és egyesületi könyvtárak szállítását antianarcho is legelőnyösebb feltételekkel eszközölünk. Antalffy József könyvkereskedése. Szent Anna- és Varga utca sarok.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Debreceni piaci árak

A zöldségpiacon a szép nyári időben a felhozatal, valamint a kereslet igen élénk volt. Az árak mindinkább esznek, mert a zöldségféléknek nagyon keves az előjárás.

A baromfipiacon szintén ugyanazt mondhatjuk, mint a zöldségpiacon. A csirke ára esik, ellenben emelkedett a tojás ára egy fillérrel.

A gyümölcspiacon növekszik a cseresznye és földieper felhozatala. Az árak lassan esnek.

Zöldségárak: gomba 200, burgonya új 60, 6 14—30, petrezselyem 50—55, sárgarépa 10—18, vereshagyma 12—16, fokhagyma 50—55 fillér kilója, borsó 60 fillér literje, csöves borsó 30—110, tök 80—100, uborka 15—110, saláta 3—6, kalarábé 4—15, új sárgarépa 6—12, retek 4—12, zöldborsó 6—10, kalarábélevél 12—16, zeller 10, spenót 10, sóska 4—6 fillér literje, köteze vagy darabja.

Baromfiáriak: tojás 12—13 fillér darabja, tyúk 6—7, csirke 2.50—6, kacska 4.50—5, gyöngytyúk 4 pengő párja; liba 2.20—2.40, kacska 2.20—3.00, pulyka 1.60—1.80, tyúk 2—2.10 pengő kilója.

Gyümölcsárak: pöszmété 80—100, cseresznye 80—110, földieper 160—200, alma 100 fillér kilója.

Terménytőzsde

A Budapesti Árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszavidéki 77 kg-os 21.90—22.10, 78 kg-os 22.10—22.30, 79 kg-os 22.30—22.50, 80 kg-os 22.60—22.80, felsőtiszai 77 kg-os 21.60—21.80, 78 kg-os 21.80—22.00, 79 kg-os 22.00—22.20, 80 kg-os 22.20—22.40. Fejérmegyei, bácskai és dunántúli 77 kg-os 21.20—21.30, 78 kg-os 21.30—21.50, 79 kg-os 21.50—21.70, 80 kg-os 21.70—21.90. Pestvidéki 77 kg-os 21.10—21.30, 78 kg-os 21.30—21.50, 79 kg-os 21.50—21.70, 80 kg-os 21.70—21.90.

Rozs pestvidéki 17.25—17.50, más 17.25—17.50. Árpa Ia 21.50—22.00, közép 20.50—21.00, sörárpa felvidéki 24.00—24.75, egyéb 23.50—24.00. Zb Ia 19.25—19.75, közép 18.50—18.75. Tengeri tiszai 25.25—25.75, egyéb 24.40—24.75. Korpa 13.50—13.75.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Buza októberre 22.40, 22.30, 22.20, 22.15, 22.14, 22.25, 22.41, 22.33, 22.65, 22.55, zárlat 22.55—22.57. márciusra 4.10, 24.13, 24.00, 23.95, 24.10, 24.22, 24.15, 24.44, zárlat 24.43—24.44.

Rozs októberre 18.20, 18.25, 18.40, 18.45, 18.46, 18.33, 18.50, 18.62, zárlat 18.58—18.60. márciusra 19.60, 19.82, 19.90, 19.85, 20.00, 20.25, 20.15, zárlat 20.13, 20.15.

Tengeri májusra 18.40, 18.48, 18.50, 18.70, 18.75, 18.66, 18.88, 18.80, zárlat 18.80—18.82, júliusra 23.92, 24.00, 24.05, 24.20, 24.30, 24.32, 24.29, 24.42, zárlat 24.42—24.44.

Budapesti állatvásárok.

A marhavásárra felhajtottak 1049 darab vágómarhát. Árak: ökör legjobb minőségű 102—118, kivételesen 124—130, közép 78—100, gyengébb 56—76, bika legjobb 104—114, kivételesen 116, közép 92—102, gyengébb 72—90, tehén legjobb 96—110, kivételesen 112—114, közép 68—94, gyengébb 44—46, bivaly 60—80, növendékmarha 70—112, kicsonotzni való marha 32—44 fillér. Lanyha irányzat mellett az összes minőségek 4—8 fillérrel olcsóbbodtak.

A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 2540 darab sertést. Eladtak elősúlyban kilogrammonként könnyű sertést 142—158, közepes sertést 160—174, nehézsúlyú 176—181 fillérrel. A vásár irányzta élénk.

Sertésztényesztők figyelmébe!

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy a Mezőgazdasági Termény- és Terményforgalmi Intézet támogatásával megindult „Bacon” gyártás céljaira, nagyobb mennyiségű 7—9, hónapos budapesti súlyban, darabonként 80—85 kg. hússertés, (argol fajok, de keresztelések is lehetnek) szükségeltetik. Azon tenyésztők, akiknek Bacon gyártásra alkalmas sertésük vannak, közöljék eladási szándékukat a Termény- és Terményforgalmi Intézettel. (Budapest, V. Széchenyi ucca 2. sz.)

SPORTHIREK

A DEAC VASÁRNAPI ATLETIKAI VERSENYE.

Impozáns versenyző tömegével méltóan illeszkedik a Boesckay FC bajnoki mérkőzéséhez és az izgalmasnak ígérkező football mérkőzésnek szépségeiben gazdag bevezetője lesz. A keleti kerületből benevezett 102 atléta indulása minden versenyszámban biztosítja a küzdelmeket, amint hogy előversenyek még inkább fokozzák a verseny érdekességét s biztosra vehető a jó eredmények annál is inkább, mert atlétánk a közeli bajnokság miatt csaknem formájuk tetőpontján vannak s így nem lesz meglepetés több kerületi rekord beállítása, vagy megdöntése sem.

A versenyt érdekes stafétafutások teszik még vonzóbbá, amelyek közül a szenior scédstafétát a football mérkőzés földidejében rendezik meg. — A versenyene a kerület atlétái közül a MAFC és BEAC atléták startját is várja a rendező klub, kiknek indulása nagyban fokozza a verseny érdekességét.

Vass Ernő vezeti a Vasas—Boesckay mérkőzést.

A bíróküldő bizottság a vasárnapi mérkőzésekre a következő bírókat küldte ki:

Hungária—Budai „33”-as: Klug.
Kispest—Sabaria: Juhász dr.
Ujpest—Somogy: Gerő.
Boesckay—Vasas: Vass Ernő.
Bástya—III. ker. FC: Gombos.

Boesckay—Vasas.

Csütörtök délután a Boesckay csapata kondíció tréninget tartott, hogy a csapat a vasárnapi mérkőzésre frissen állhasson ki. A csapat valamennyi tagja jó kondícióban van. A Hungária mérkőzésen senki sem sérült meg és így vasárnapra minden játékos a legjobb kondícióban állhat ki a Vasas ellen.

Felhívás.

Felkérem a PIFC. összes játékosait, hogy ma, pénteken este 8 órakor a „Kis-Debrecen” vendéglőben, pontosan, okvetlen jelenjenek meg. Tártya a kabai út és a felállítás. Meg nem jelent játékosok a csapatból kihagyottnak. Józsa intéző.

A DUE

úszótréningjei, folyó hó 14-én, délután hat órakor kezdődnek, tréningnapok, hétfő, szerda, péntek, délután 6—fél 9 óráig. Felkérem az összes versenyzőket, hogy ezeken pontosan jelenjenek meg. Bródy intéző.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelőzés

Olesósági hullám!
Fehér vásznat 70 fillér-
től csak Guttman vá-
szon lerakatában vehet,
Széchenyi u. 19, az ud-
varban. 160

Allást kereső
férfiak

Jóbizonyítványu
hívó ember, tisztességes
foglalkozást keres. —
Simonffy 42. Házmest-
ter. 640

Betöltendő állás
nők részére

Központon,
lakást adok, takarítá-
sért, gyermektelen há-
zaspárnak. Cím: Város
háza trafik, Piac ucca.

Gyermekemhez
8—10 éves kislányt, —
játárszónak keresek,
ellátásáról gondos-
kodom, Pesti ucca 75.
szám. 516

Bejáró szobalány
hosszú bizonyítvánnyal
június hó 15-re felvéte-
tik. Jelentkezni lehet
szerda reggel 10 órától.
Lukács Izidorné, Ká-
rcly Ferenc József út 3
515

Bejáró
mindeneslány egész —
napra azonnal felvéte-
tik Perczel cukrászda,
Piac ucca 77. 587

Küftőleány
felvételt Kőváry sütes
mester, József kir. her-
ceg ucca 3. szám. 653

Betöltendő állás
férfiak részére

Soffőr,
nő ember, nagy praxi-
sal, azonnal felvétetik,
Nap ucca 23. szám, Pa-
renhesy. 15-a

Bejáró
mindenes egész napra
felvétetik, 15-ére, Kiss
Erő cukrász, —
Batthyányi ucca 26. sz.
655

Gyermekemhez
8—10 éves kislányt, —
játárszónak keresek,
ellátásáról gondosko-
dom, Pesti ucca 75. sz.
516

Csillarkészítmenyeci
a legolcsóbb vizort-
eladói árban árusítom,
Földvári, Széchenyi uc-
ca 55. 2a

Szabász,
elsőrangú munkaerő,
külföldi praxissal el-
helyezkedne „Angol
szisztéma” jellegre a
kiadóba kéretnek. 601

Ajánlat

Telefonok,
villany-, jelzőberendezé-
sek, villanymotorok be-
szerzése, javítása, sze-
relése 30 év óta a leg-
megbízhatóbban. Szé-
chenyi ucca 55. Föld-
vári. 49a

Dr. Schöntag-féle
Svedlér Üdülőtelep a
Szepeségen. Napi teljes
pensió 28 ck., 10 éven
aluli gyermekeknek 25
ck (négy pengő). 611

Értesítés!
Értesítem a t. közön-
séget, hogy Vörösmarty
ucca 2. szám alatti há-
zamban levő sütőgépet
a legmodernebb gépek-
kel és kemencékkel
szakszerűen berendez-
tem. Módomban áll 7
kemencés üzemből a
legkényesebb fogvasz-
tók igényeit is kielégít-
tem. Elsőrendű fűtő-
sütőművek, luxus árak
és sósperecek gyártását
is bevezettem. Jó zará-
nd. háziasan készült ke-
nyér fajtáimat felol-
tás mellett ajánlom.
Privát sütést reggel 8
órától, délután 3 óráig,
minden órában elfoga-
dók. Vállalatok, intéze-
tek, gazdaságok ellátá-
sát vállalom. Az or-
szágos dalosünnepélyek
re megrendelést még el-
fogadok. Tisztelettel
Galambos Ferenc viz-
sgázott sütőmester. Tele-
fon 4—77. 16-a

Vaj,
reték, a legfinomabb
Farkas Gyula fiainál,
Piac ucca 14. 18-a

Tégla és eszerép
legolcsóbb beszerzési
helye. Elő debreceni
téglagyár, iroda. Royal
árbélet. Telefon 59. 226
557. szám. 31-a

PADLÓLAKKOK
magas fényű, legkivá-
lóbb minőségben, leg-
szébb színekben na-
gyon olcsón kapható.
Stern festéküzletben,
Piac ucca 10. Bikkával
szemben. 1a

Soffőr-vizsgára
szakszerűen műhely-
gyakorlattal — csak
Kiss gépműhely 19 év
óta fennálló soffőr-
iskoláján készíthető. Ha
hivatásos soffőr akar
lenni, csak műhely-
gyakorlattal tanuljon.
Erzsébet ucca 20. szám.
412

Ablakok
minden nagyságban ké-
szesen kaphatók Blattner
Kálmán ablakgyártási
telepén, volt Szív ucca
14 sz. 1588

Motorkerékpárok

175 cm. Angol AKD.
felülvezényelt, OHV. 4
ütemű, 300 cm. Angol
AKD. felülvezényelt,
200 cm. Német Zundap
1929-es típus, 500 cm.
Német, Diamant, oldal
kocsis. Kedvező fizetési
feltételek mellett meg-
tekinthető raktáram-
ban, Csapó ucca 68. sz.
17-a

Király kávéj
mégis a legjobbak. —
Olesó, kiadós, kiválóan
zamatos, vevő előtt pör-
költve, meleg állapot-
ban kapható, Dégen-
feld-tér 11. 6-a

Zamatos
borok, 66, 80, 100, 120
fillér, nagyobb tételnél
engedményt adok, —
Glück csemegeüzlet, —
Péterfia ucca 76. 8-a

Ifj. Máthé Iános
vízvezeték, csatornázás
és központi fűtés beren-
dezési vállalkozó. Elvált-
tal: vízvezeték, csat-
ornázás, központi fűtés,
fűtő- és egészségügyi
berendezések készítését
és minden e szakma-
beli javításokat. Tivá-
nra költségvetések és
tervek készíttetnek. —
Iroda és műhely Csapó
ucca 24. szám. (bent az
udvarban) Telefon sz :
3-21. 1429

Arjegyzék.
Virágkalapok 16.— P
csipke kalapok, lószőr
díszel 10.— P. fehér
és színes gyökörkala-
pok 7.— pengőtől, dí-
vat bortnikból 5.—
pengőtől, az „Anny”
kalapszalóban, Csapó
ucca 47. szám.

Kereslet

Társulnók
10.000 pengővel közre-
működéssel. Cím: Pető-
fi tér 12, fődírászulc-
ben. 239

Méz
keresek megvételre és
tanulót felveszek. —
Glück, Péterfia ucca
76. szám. 13-a

Elvesztettem
az egyetem kapujától,
az idegklinikaig, egy fe-
lete börrészényt, pénz-
zel és iratokkal. Meg-
találó lapunk kiadó-
hivatalába adja be, hol
illó jutalomban része-
sül. 656

Kiadó lakás

Kiadó
kétszobás lakás Had-
názi ut 19. sz. 575

Kiadó
Széchenyi ucca 41. sz.
a. 3 szobás lakás és két
nagy cserépkályha el-
adó. 636

Kiadó
pincelakás, egy szoba,
fél konyha, Homok u.
7. szám. 652

Modern
három szoba, előszoba,
fürdőszoba, mellékhelyi
ségekkel álló, most
épült lakóház, Porosz-
lay ut 22. alatt kiadó.
631

Különálló
villaépületben egy szo-
ba, alkóv előszoba és
összes mellékhelyiségek
ből álló lakás augusztus,
esetleg július else-
jére kiadó. Domonkos
Lajos u. 6. Vénkert. St.

Egy szoba,
konyha bútorozva, vagy
bútor nélkül is, azonnal
kiadó. Barna ucca 12.
648

Háromszobás,
fürdőszobás lakás aug.
1-ére kiadó. Hunyadi
u. 14. Sertéstartás. 645

Magasföldszinti
3 szobás lakás kiadó.
Mészana u. 26. Értekez-
ni az első lakásban.

Olesó lakás.
Három hatalmas szo-
ba, mellékhelyiségek a
pincében. Tisztviselő-
telep, Bornemissza uc-
ca 12. Egytől háromig.
30a

Szép
két parkettes uccai szo-
ba rendelőnek, irodá-
nak, vagy fiatal ház-
aspárnak azonnal kiadó.
Hatvan ucca 37, jobbra
603

Kiadó
háromszobás, kettőszo-
bás és pincelakások. —
Verbőczy ucca nyolc.
554

Vásznat
legolcsóbban csak Gutt-
mann nagy vászonlona
kötésben vehet, Széche-
nyi 19. az udvarban.
160

Kossuth ucca 67.
szám alatt szoba, kony-
ha kiadó. varrodának
is. 654

Bútorozott szoba

Különbejárati
bútorozott szoba 15-ére
kiadó. Vigkedvü Mi-
hály u. 5. 650

Egy
csinosan bútorozott szo-
ba olcsón kiadó. 15-ére.
Lőrántffy u. 19. sz.
647

Bútorozott
uccai szoba, világos —
tisztá, kiadó. Mester u.
31. sz. 630

Csinosan
bútorozott szoba, azon-
nal kiadó, Arany János
ucca 56. szám. (Sz). 636

Egy
uccai bútorozott szoba
e hó 15-re kiadó, Te-
lek ucca 69.

Bútorozott szoba,
kiadó, Simonffy ucca
17. szám. 619

Elegánsan
bútorozott uccai szoba,
különbejárattal azon-
nalra kiadó. Varga u.
32. sz. 646

Egy
bútorozott szoba kiadó.
Hadházi u. 19. 644

Kiadó
különbejárati búto-
rozott szoba, Bundi u.
15. szám. 621

Csinosan
bútorozott szoba azon-
nal kiadó nőnek is. Vö-
rösmarty u. 30. 635

Bútorozott
különbejárati egy és
két szoba nyaralásra is
alkalmas, esetleg kony-
hahasználattal kiadó.
Istvánmalom mellett,
Lehel u. 1. sz. 634

Kiadó
uccai bútorozott szoba,
egy-két személy részére
Beresényi ucca 37. sz.
624

Üzlet,
műhely, raktár

Borbély üzlet
forgalmas helyen, be-
tegség miatt, sürgősen
eladó. Cím a kiadóban.
517

Üzlethelyiség
s mostani varrógépüz-
lethelyiség kiadó. Csa-
pó 41. — Értekezhetni
Szent Anna 7. 567

Eladó ingóság

Fű
kaszálásra eladó. Do-
hánygyár. 588

Eladó
8 drb keményfalépeső.
Vigkedvü M. ucca 28.
649

Árverési hirdetmény.
Elárverezek Debrecen-
ben 1929. évi június hó
26. napján, délután fél
7 órakor Szepességi uc-
ca 28. sz. a. 1048 pen-
gőre becsült ingóságok-
kat, u. m.: varrógépet,
bútort, és készruhákat.
Szilágyi Lajos bír. vég-
rehajtó. 651

Eladó ház

Eladó ház.
Kucik telep, Malom u.
56. sz. új ház szoba,
konyhás lakással, olcsó
árban, kedvező fizetési
feltételekkel eladó. —
Tiszántúli Mezőgazdasá-
gi Hitelintézet Rt., Kos-
suth u. 8. 10a

Kinizsi utca 47.
számú családi ház, te-
lekkel — a csapókerti
állomás tövében — el-
adó; ára: 6500 pengő.
283

Színházátjárónál
megnyitandó Blaha Luj-
za uccában 200 négy-
szögöl, építkezésre ki-
válóan alkalmas telek
eladó. Máté ingatlan-
iroda, Piac ucca 30. 88

Építetők figyelmébe!
Eladó Nap u. 2. számú
ház megnyitandó új uc-
cára 50 méter fronttal
azonnal elfoglalható 5
szobás lakással. Érte-
kezni Nap u. 4. sz.
434

Csinos kis ház
eladó, nem modern,
de jókarban van. 3
egy szoba, konyhából
álló lakás, víz, villany
bevezetve. Nő által is
vezethető jó menetelű
belső fűzettel, Kút ucca
62 szám. 11-a

Debrecen
központjában jövedel-
mező bérház, jutányos
áron, előnyös feltételek
mellett eladó. Értekez-
hetni lehet Fűvészkert
ucca 12. szám, dr. Haj-
nálnál. 2-f

Varga uccán
nagytekű bérház, négy
ablakos, alapincézett
uccafronttal beköltöz-
hető lakással, eladó, —
Nemes Dezső László,
Batthyány 15. 643

Eladó föld

Sestakert,
Poroszlai út 64. számú
gyümölcsösökert, 1. m.
hold eladó. Értekezhet-
ni lehet dr. Hajnálnál,
Fűvészkert ucca 12. sz.
alatt. 3-f

Ondódon

Pereczes düllőben tiz-
holdas, tanyás kisbir-
tok eladó, Nemes De-
zső László, Batthyány-
u 15. 641

Hajduszoboszlón
tizenkettőholdas búza-
termő tanyásbirtok el-
adó. Ingatlaniroda, —
Batthyány 15. 642

Debrecen
városától 12 kilométer-
re a nagyváradi körút
két oldalán 20 holdas
tanya, ötszobás úr-
lakással, nagy istálló-
kkal eladó. Értekezhetni
lehet dr. Hajnálnál, —
Fűvészkert ucca 12.
szám. 1-f.

Eladó állatok

Tizenhat
család méh, betegség —
miatt azonnal eladó,
mintafelszereléssel, Uj-
fehértó álmás közelé-
ben. Mormos József, —
Nyiregyházi ut. 550